

STEINACHERSKE

vestnik

Letnik XXIV.

Celovec, petek, 11. julij 1969

Štev. 27 (1411)

Pojasnilo k procesu

Ne bi pisali o dr. Hansu Steinacherju, ko bi ne bili prisiljeni s sodnijsko sodbo. Za nas sta bila Steinacher in njegov čas že davno preteklost, s katero se nismo več bavili, ker smo mnenja, da je treba gledati naprej in sodobna izhodišča ter programi za reševanje tudi polstoletja starega, nerešenega vprašanja ne smejo sloneti na polstoletja stari, okosteni miselnosti.

Zato smo se čudili, ko je bilo pred tremi leti podeljeno dr. Hansu Steinacherju visoko odlikovanje za zasluge za republiko Avstrijo in smo ob tej priložnosti za osvoboditev spomina citirali nekatere zapiske o Steinacherju iz brošure „AO — Auslandsorganisationen — Tatsachen aus Aktenberichten der 5. Kolonne“, ki je po impresumu bila izdana odnoso napisana neposredno po končani drugi svetovni vojni baje po nalogu vlade ZDA, ter svoječasne objave v dunajskem tisku, ki smo jih povzeli iz brošure „Wiener Angriffe auf Dr. Steinacher — Wer ist Dr. Steinacher?“.

Če bi bil minister dr. Schleinzler kar ob podelitvi odlikovanja javnosti obrazložil, „da je bilo dodeljeno dr. Steinacherju odlikovanje predvsem za njegovo delovanje kot avstrijski generalni konzul v Milanu“, kakor je to storil po poročilu Našega tednika št. 8 z dne 24. 2. 1966 pred zastopniki Narodnega sveta koroskih Slovencev, bi naše pripombe v listu brez dvoma izostale.

Tako pa je dr. Hans Steinacher tožil nas odnoso našega tedanjega odgovornega urednika zaradi žaljenja časti in smo se ponovno morali baviti s preteklostjo dr. Hansa Steinacherja. In ta je obsežna. Zlasti obsežno je gradivo o delovanju VDA (Volksbund für das Deutschtum im Ausland), katerega predsednik je bil dr. Steinacher od leta 1933 do leta 1937. Pa tudi obsežno gradivo, ki smo ga prisiljeni zbrali v Avstriji, Jugoslaviji, Zahodni in Vzhodni Nemčiji, Češkoslovaški, Poljski in Ameriki, po mnenju sodišča ni zadostovalo, da bi v polni meri dokazali resnico vseh objavljenih točk, zaradi katerih se je čutil dr. Hans Steinacher prizadetega v svoji časti.

Zato je bil naš bivši odgovorni urednik delno obsojen in po sodbi jamči tudi lastnik in izdajatelj našega lista za plačilo kazni, naložene denarne globe in stroškov v obsegu krivdnega reka.

Na drugi strani pa je sodišče tako v prvi kakor v drugi instanci ugotovilo, da je uspel dokaz resnice, da je dr. Hans Steinacher registriran v članskem seznamu glavnega arhiva NSDAP pri Document Centru ZDA v Berlinu s št. 7.753.917, Ortsgruppe Berlin (Zehlendorf) s sprejemnim datumom z dne 1. 5. 1940 ter da Steinacherjeva knjiga „Sieg in deutscher Nacht“ in knjiga „Ostlandtagung des VDA, Pfingsten 1935“ pričata o nacistični miselnosti privatnega tožilca.

Za nas, kakor rečeno, sta bila dr. Steinacher in njegov čas že davno preteklost, s katero se nismo več bavili. S tožbo prisiljeni smo se morali spet pogledati v to preteklost, ki se nam je prikazala v novih, nam še nepoznatih aspektih. Obsežno zbrano gradivo, ki zaradi zanimivosti naravnost vabi k dopolnitvi, nam bo brez dvoma v bodoče še v marsičem koristilo. Saj smo šele ob tem gradivu spoznali obsežnost, razsežnost in dalekosežnost vezi, dejavnosti in ciljev gotovih krogov in organizacij.

TE DNI V BEOGRADU:

Posvet nevezanih držav

Že drugič je Beograd prizorišče konference predstavnikov nevezanih držav, ki so se v jugoslovanski prestolnici na povabilo predsednika Tita znova sestali na posvetu, ki velja tako pregledu in oceni vloge oziroma pomena politike neuvrščenosti, kakor tudi razpravi o nalogah, ki naj bi jih ta politika odnoso njeni pristaši izpolnjevali v bodoče. Države, ki se priznavajo k politiki neuvrščenosti, veljajo splošno za „tretjo svetovno silo“, vendar je ta naziv zgrešen, kajti tem državam ne gre za osnovanje nekega tretjega bloka, marveč so odločno proti vsem oblikam blokove politike in blokove razdeljenosti sveta ter se dosledno zavzemajo za načela enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in nevmešavanja v zadeve drugih.

Sedanji posvet predstavnikov neuvrščenih držav se je začel v torek in bo predvidoma zaključen danes. Na njem sodeluje poleg Jugoslavi-

je kot gostiteljice in organizatorke še 50 držav, in sicer 33 držav iz Afrike, 8 držav iz Azije, 8 držav iz Latinske Amerike in (vključno Jugoslavije) dve evropski državi. Nekatere delegacije vodijo ministri ali drugi vladni funkcionarji, druge pa posebni odposlanci ali diplomatski predstavniki. Poleg teh držav-udeleženk so na konferenci nekatere države zastopane kot opazovalke, predvsem pa je močno zastopan mednarodni tisk, saj so se v Beogradu za to priložnost zbrali dopisniki iz vseh delov sveta.

U Tant poziva

Generalni tajnik OZN U Tant je spričo čedalje večje napetosti na Srednjem vzhodu odločno pozval tako Izrael kakor tudi arabske dežele, naj prenehajo z ofenzivnimi akcijami, ker se bodo sicer izjalovila vsa sedanja prizadevanja za obnovo miru na Sred. vzhodu.

V svojem poročilu „o neučinkovitosti prekinitve ognja na odseku Sueškega prekopa“ ugotavlja generalni tajnik Združenih narodov, da spopadi na Srednjem vzhodu še nikoli niso bili tako ostri od junjske vojne leta 1967. Uporabil je zelo odločne besede, ko je dejal, da bi nadaljevanje sedanjega položaja še okrepilo in razširilo sovražnosti.

Poziv za ukinitve sovražnosti je postal U Tant „vsem stranem brez razlike“, ker „sta potrebna dva za vojno in prav tako dva za mir“.

V otvoritvenem govoru je predsednik zveznega izvršnega sveta SFR Jugoslavije Milja Ribičić naglasil veliki pomen in vlogo neuvrščenih držav, ki predstavljajo konstruktiven moralno-politični faktor v mednarodnih odnosih. Čeprav je bila politika neuvrščenosti v zadnjih letih izpostavljena številnim težavam in različnim oblikam pritiska, je ohranila svojo moč in je bistveno prispevala k napredku v svetu. Vendar pa sta mir in varnost v svetu še vedno izpostavljena velikim nevarnostim kot so pritisk na neodvisnost držav, lokalno omejeni

Italija se je znašla v nevarni krizi

Prejšnji teden je prišlo v Italiji do nevarnega notranje-političnega zapleta, ki je povzročil tudi akutno vladno krizo. Vlada leve sredine pod vodstvom demokristjana Rumorja je podala ostavko in tako se je Italija znašla takorekoč brez vodstva v trenutku, ko vodilne politične sile v državi pretresajo ostri notranji boji.

Prvo znamenje preteče nevarnosti je bil kongres demokristjanov, ki so v svoji stranki razklani na osem različnih struj. Na kongresu je sicer uspelo še enkrat preprečiti grozeči razpad stranke, vendar je lahko sa-

mo vprašanje časa, kako dolgo se bo še mogoče ubraniti razvoju, kakršen je le nekaj dni pozneje zajel socialistično stranko. Na zasedanju centralnega komiteja socialistične stranke so namreč socialisti demokristjanom izsilili razkol in ustanovili lastno stranko; hkrati so izstopili iz vlade in s tem privedli do njenega odstopa v celoti. Ti dogodki so znova pritegnili zanimanje mednarodne javnosti za Italijo, ki se ji obeta letos zelo vroče politično poletje. Saj pri stvari ne gre le za krizo v eni ali drugi stranki in tudi ne le za krizo v vladi, mar-

ČLAN IS SLOVENIJE BOJAN LUBEJ:

Skrb za zamejske Slovence

zagotavlja reševanje življenjsko pomembnih vprašanj slovenske narodnosti

Na nedavnem pogovoru z novinarji je član izvršnega sveta SR Slovenije Bojan Lubej govoril o vlogi Slovenije pri oblikovanju jugoslovanske zunanje politike. V skladu z uveljavljenim načelom, naj bo jugoslovanska zunanja politika rezultat skupnih prizadevanj vseh narodov in republik federacije — je ugotovil Bojan Lubej — se je SR Slovenija vključila med tiste dejavnike, ki oblikujejo jugoslovansko zunanjo politiko.

Pokazalo se je, da je ta praksa dala dobre sadove, predvsem še v odnosih z neposrednimi sosedi Slovenije, je naglasil Bojan Lubej in opozoril na dejstvo, da so danes meje na tem področju v bistvu le še administrativne ločnice. Takšno stanje pa sili k iskani vedno novih oblik sodelovanja in sožitja narodov treh kultur in dveh družbeno-političnih ureditev. „Veliko je še teh nalog in njihove izpolnitve lahko samo spodbudno vplivajo na utrjevanje narodne zavesti Slovencev na drugi strani meje.“

Med konkretnimi nalogami je Bojan Lubej omenil še nadaljnje razvijanje maloobmejnega prometa. Stalna praksa sodelovanja s sosednjimi pokrajinami pa so tudi obiski vladnih delegacij. Ta srečanja so se spremenila dejansko v delovne razgovore z jasnimi dnevnimi redi vprašanj, ki jih je treba obravnavati. Res je, da vsakega vprašanja ni mogoče dokončno rešiti, kajti pristojnosti deželnih vlad so preozke za reševanje vprašanj, ki segajo globlje v meddržavne odnose. Kljub temu pa so srečanja tudi v tej zvezi zelo pomembna, saj načenjajo vprašanja, ki prej ali kasneje najdejo pot do zveznih resorjev.

„Skrb za naše ljudi v zamejstvu,“ je ob koncu poudaril Bojan Lubej, „in uveljavljanje pravic tujih manjšin na naših tleh zagotavlja reševanje življenjsko pomembnih vprašanj slovenske narodnosti. Prožnost jugoslovanske politike je imela do sedaj že velik odmev v sosesčini, tako da pri tem lahko vnovič poudarjamo izredno tvornost načel takšne politike.“

oboroženi spopadi in agresivna dejanja, nenehna oboroževalna tekma in čedalje večji prepadi med razvitimi državami in dezolacijo v razvoju.

Ravno zato, ker se položaj v svetu še vedno ni toliko spremenil, da bi male in srednje države ne bile več ne vojaško ne gospodarsko in ne politično ogrožene od vesil, je slej ko prej važnega pomena sodelovanje neuvrščenih držav. Utrditvi tega sodelovanja velja tudi sedanji posvet v Beogradu, ki naj bi iz razprave o mestu in vlogi politike neuvrščenosti v sedanjem trenutku rodil možnosti in konkretne

oblike bodoče razširjene dejavnosti neuvrščenih držav na vseh področjih, ki zadevajo mir, neodvisnost in razvoj vseh narodov in dežel na svetu.

Da so se predstavniki blokove nevezanih držav iz vseh predelov sveta zdaj že drugič zbrali v Beogradu, seveda ni naključje. Nasprotno, zdaj že drugi beograjski sestanek je vidno priznanje Jugoslaviji in zlasti njenemu predsedniku Titu za neustrašno in dosledno politiko nevezanosti, politiko mirnega sožitja in politiko enakopravnega sodelovanja med narodi in državami.

več se je v globoki krizi znašel celotni politični in družbeni sistem. Dogajanje v Italiji že nekaj časa priča, da stranke niso več poglavitna gibala, ki usmerjajo družbo, ampak se akcije pojavljajo največje zunaj njih ter mimo njih. Pri tem pa vodstva strank, zlasti tistih, ki so sestavljale sedanjo vlado leve sredine, očitno niso več sposobna rešiti pomembnih vprašanj, ki silijo na italijanski politični oder zavoljo pritiska delovnih in ljudskih množic, sindikalnih akcij, dejavnosti strokovnih organizacij itd., niso sposobna ustreči težnjam mlade generacije, ki se osvobaja pokroviteljstva in hoče uveljaviti svojo voljo po odločanju v javnem življenju.

Tako se je Italija na vsem lepem znašla na razpotju. Po dosedanji poti levega centra, nad katerim visi obremenjujoča hipoteza konservativizma, verjetno ne bo več mogoče iti dalje. Potrebne bodo radikalnejše spremembe, ki bodo ustrezale težnjam delovnih ljudi po gupnih reformah in po večjem sodelovanju, kadar gre za odločanje. S temi vprašanji se na današnji stopnji italijanske družbe ne soočajo samo levičarske opozicijske sile (kot so komunisti in stranka proletarske enotnosti), ampak tudi socialisti, ki so se prav zaradi različnosti v gledanjih na temeljna vprašanja razvoja razšli; s temi vprašanji pa se spoprijemajo tudi krščanski demokristjani, ki so na nedavnem kongresu preko svoje leve struje (katera predstavlja eno tretjino stranke) do-

volj jasno povedali, da si nadaljnji družbeni razvoj zamišljajo v tesni povezavi med vsemi naprednimi silami v državi.

Ravno zaradi tega so si politični opazovalci edini v tem, da izhod iz sedanje krize v Italiji ne bo lahek, precej različna pa so njihova mnenja glede tega, kako naj bi ta rešitev izgledala. Ugibanja segajo od skoraj povsem brezizgledne obnovitve dosedanje vladne koalicije leve sredine preko nove desničarske diktature ali vzpostavitve vlade ljudske fronte s pritegnitvijo komunistov pa do najbolj verjetnega razpisa novih volitev.

Seveda pa je možno, da tudi nove volitve ne bi privedle do potrebne razjasnitve. Zlasti ne za tiste sile, ki odklanjajo sleherno obliko soodločanja komunistov in se bojijo, da pri volitvah ne bi ravno KPI še bolj utrdila svoj že sedaj zelo pomembni položaj v političnem življenju Italije. Pri tem njihova skrb niti ni tako neupravičena, kajti italijanski komunisti so po dogodkih na Češkoslovaškem in po sestanku partij v Moskvi razčistili svoj program in pokazali, da zavzemajo v odnosu do domačih in mednarodnih vprašanj takšna stališča, ki ustrezajo težnjam italijanskega ljudstva. Zato nikakor ni izključeno, da bi pri morebitnih volitvah italijanski volivci nagradili pravičljeno PKI biti partner v povezavi za napredno reševanje obstoječih vprašanj italijanske družbe.

Letovanje otrok v Savudriji

Obvestilo staršem

V zadnjih dneh smo obvestili vse starše, katerih otroci so bili sprejeti v počitniško kolonijo v Savudriji pod pogojem, da pristojni zdravnik letovanje priporoči. Otroci odpotujejo v soboto 19. julija 1969 in se vrnejo 9. avgusta 1969.

Kakor lansko leto, bodo otroci tudi letos potovali s posebnim avtobusom. Starše posebej opozarjamo, da plačajo vozne stroške do Ljubljane in nazaj sami, in sicer 70 šillingov na osebo.

Na dan odhoda so zbirališča otrok določena takole: v Dobri vasi ob 8.30 uri zjutraj pred avtopodjetjem Štefan Sienčnik; v Celovcu ob 9.30 uri v Gasometergasse 10. Starše iz Zilje, Roža in z Gur prosimo, da otroke pripeljejo v Celovec in jih osebno izročijo spremljevalcem.

Stroške za vožnjo naj vplačajo v knjigarni „Naša knjiga“, Gasometergasse 10.

Slovenija kot turistična dežela

POŠIROKEM SVETU

Na razmeroma majhnem ozemlju, ki ga zavzema Slovenija in ki je za polovico manjši od Švice, se stikajo štiri velike evropske pokrajinske enote, to so Mediteran, Alpe, Panonsko nižavje in Dinarske kraške planote; vse te oklepajo alpsko sredogorje in hribovje. To je pet osnovnih tipov pokrajine, ki se med seboj močno razlikujejo in ustvarjajo s kulturno in prirodno pokrajino nadvse pestro ponudbo prirodnih činiteljev, ki so izhodišča za razvoj turistič. gospod. v Sloveniji. Med naštetimi prirodnimi činitelji izstopajo zlasti Alpe, kraški svet (Postojna) in mediteran — slovenska obala, tem pa se pridružijo še vrsta zdravilnih mineralnih in termalnih vrelcev (Rogaška Slatina, Slatina Radenci, Laško, Dobrna, Čateške Toplice, Dolenske Toplice itd.) ter kulturno zgodovinski spomeniki.

Tako je uvodoma rečeno v obsežnem gradivu, ki so ga zastopniki tiska prejeli na nedavni tiskovni konferenci o slovenskem turizmu na Bledu (o kateri smo poročali že v zadnji številki našega lista) in iz katerega povzemamo tudi naslednje podatke.

Značilnost Slovenije je v tem, da združuje na majhnem prostoru pestro paleto prirodnih faktorjev, ki so jasno izraženi v njenem osnovnem turistično-propagandnem programu: gore — kras — morje — zdravilišča. Za karakterizacijo turističnih kvalitete Slovenije pa je treba dodati še naslednje:

■ Za Slovenijo je značilna njena izrazita gozdovitost. Poleg skandinavskih dežel je to najbolj gozdnata pokrajina v Evropi — 43 odstotkov površine Slovenije pokriva gozd, ki postaja v urbanizirani in na gozdu osiromašeni Evropi vse pomembnejši činitelj turistične ponudbe.

■ V jugoslovanskem kot evropskem merilu je izjemno pomembna prometna lega Slovenije, saj leži na razpotju najpomembnejših evropskih poti in je sprejemna in distribucijska regija mednarodnih turističnih tokov v Jugoslaviji. Posledica tega je, da pridobiva v Sloveniji v zadnjem desetletju poleg stacionarnega turizma vse večji pomen tudi inozemski tranzitni turizem, ki se odvija pretežno po cestah (92%). Od vseh 34.030.000 tujih turistov, ki so pripotovali leta 1968 v Jugoslavijo (od tega odpade na maloobmejni promet 10.160.000), se je poslužilo mejnih prehodov v Slovenijo, to je zlasti avstrijsko-slovenskih in italijansko-slovenskih mejnih prehodov 29.404.000 motoriziranih turistov ali 86,4%.

■ Poudariti je treba tudi dejstvo, da se Slovenija vse bolj spreminja, zlasti zaradi sprostitve mejnih formalnosti, v tipično gravitacijsko območje enodnevnega izletnega turizma (weekend) sosednje Avstrije in Italije.

Število tujih prenočitev se je v Sloveniji povečalo od 475.000 v letu 1959 na 1.955.000 v lanskem letu, kar pomeni povišanje za 311 odstotkov oziroma povprečno za 15,2% na

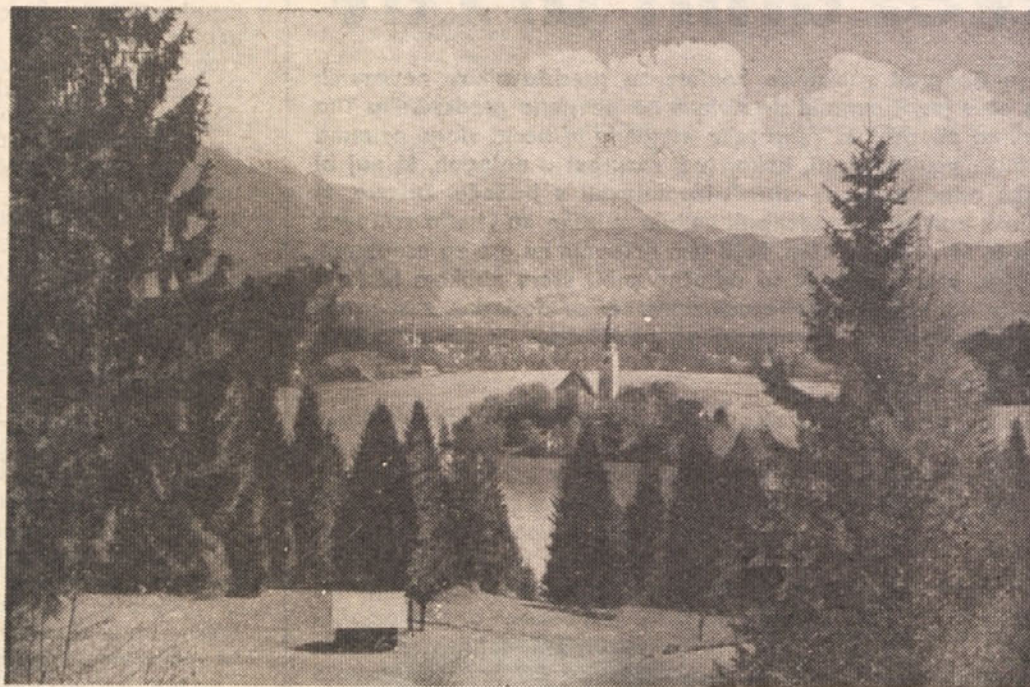
leto. To je v skladu oziroma celo presega povprečno stopnjo rasti inozemskega turizma v drugih turističnih državah. Na goste iz Avstrije je lani odpadlo 411.000 prenočitev, to je 21%.

Računajo, da bo letošnja turistična sezona v Sloveniji izredno uspešna. V prvih štirih mesecih se je število stacionarnih tujih gostov povečalo v primerjavi z istim obdobjem lani za 21%, število tujih prenočitev pa za 17%, kar presega povprečje zadnjih let. Cene penzijskih storitev v Sloveniji so dokaj stabilne, saj so se povišale letos v primerjavi z letom 1967 le za 1,5%, v zadnjih treh letih pa v povprečju le za 3%.

Preko avstrijsko-slovenskih in italijansko-slovenskih mejnih prehodov je vstopilo v Slovenijo lani 29.404.000 tujih turistov z motor-

nimi vozili, od tega v rednem prometu 19 milijonov 472.000, v maloobmejnem prometu pa 9.932.000. Računajo, da odpade od tega števila na izletnike, ki so se gibali pretežno v prostoru Slovenije le en dan, kar 23.000.000 tujih turistov. Ti podatki jasno kažejo, da se Slovenija spreminja v izletno območje zlasti sosednje Avstrije in Italije, pa tudi drugih tujih turistov, ki preživljajo svoje počitnice v turističnih krajih teh dveh dežel.

Tako močno razvita frekvenca tujih potnikov-izletnikov ni slučajna, ampak je predvsem posledica dejstva, da ima Jugoslavija kot socialistična država najbolj odprte meje. Sporazume o odpravi viz je sklenila s 27 državami, zdaj pa se prizadeva, da bi z Avstrijo in Italijo dosegla sporazum, po katerem bi odpravili tudi potni list.

Vmesna bilanca je ugodna

Institut za gospod. raziskovanja je glede gospodarskega položaja v Avstriji koncem prvega polletja ugotovil, da je bil bruto-narodni dohodek za 5 odstotkov višji kot v prvem polletju minulega leta. Na delovnem trgu je prišlo do močne pozitivne živahnosti pa vlada v zunanji trgovini, pri čemer se obseg izvoza večja, obseg uvoza pa se giblje na zmerni ravni. Na cene in mezde ta razvoj še ni vplival, prav tako še ni poživil investicijske dejavnosti in potrošnje.

Te ugotovitve kažejo, da je avstrijsko gospodarstvo spel na poti konjunktore. Ponudba in povpraševanje za delovno silo sta izravnani enako kot ponudba in povpraševanje za blagom. Razvoj v tej smeri se je zboljševal od meseca do meseca. Glavni nosilec ugodnega gospodarskega razvoja je slej ko prej industrija. Njena rast je močnejša od rasti bruto narodnega dohodka. Ob njej je vendar tudi energetsko gospodarstvo stopnjevalo svoje storitve, istotako tudi obrtno gospodarstvo in sektor promet. Temu nasproti je v gradbeništvu ter v trgovini na veliko in na drobno do pomladanskih mesecev še vedno vladala stagnacija.

Osnova prikazane gospodarske rasti je bila na eni strani zunanja trgovina, torej konjunktura v mednarodnem gospodarstvu, na drugi strani pa stabilnost na področju proizvodnih stroškov in določena preusmeritev industrije na proizvodnjo blaga, za katerim je na mednarodnem trgu veliko povpraše-

vanje. Ugodno je vplival na gospodarsko rast tudi turizem z močnim porastom inozemskih nočitev. Temu nasproti je enako kot lani na domačem trgu vladala zadržanost tako na področju turizma kot na področju privatne potrošnje in investicijske dejavnosti. Privatni konzum in investicijska dejavnost v prvem četrtletju nista dosegla niti obsega lanskega prvega četrtletja.

Ta nenavadna konstelacija je bila posledica nekaterih časovnih posebnih vplivov. Prebivalstvo je začelo lani v povečani meri varčevati. Varčevalo je tudi letos, vsled česar je njegov konzum nazadovol. Zaradi tega je stagnirala tudi investicijska dejavnost, kot se posebno kaže v nadaljnji stagnaciji na področju gradbeništvu in na področju nakupa avtomobilov ter kmetijskih strojev.

Na pomlad se je povpraševanje poživilo, posebno na področju investicijskega blaga. Restriktivni ukrepi, do katerih je prišlo lani, izgubljajo na učinku. Industrija je obseg svojih investicijskih načrtov še povečala. Tudi na področju privatne potrošnje je pričakovati čedalje močnejše povpraševanje, zlasti zaradi tega, ker množični neto-dohodek narašča in ker bo prišlo do nadaljnega zboljšanja na področju mezd. Upravičeno pa je tudi pričakovanje, da bo povpraševanje na mednarodnem trgu trajalo naprej. Zato bo v drugem polletju gospodarska konjunktura še naprej naraščala. Ponudba delovne sile verjetno ne bo mogla zadostiti povpraševanju za njo. To velja zlasti za ponudbo strokovno kvalitetnih delavcev, ki še maja ni mogla zadostiti povpraševanju. Zaradi tega tudi dosedanje brezposelnosti ni bilo mogoče odpraviti. Od 46.000 brezposelnih koncem maja je bila le pičla polovica sposobna, da bi prevzela delo po podjetjih, ki so iskala delovno silo.

Ugoden gospodarski razvoj in impulzi, ki jih je zadnje mesece doživljal, so omogočili, da je avstrijska plačilna bilanca koncem prvega polletja 1969 skoraj izravnana, kar je bilo doslej le redek primer. Potreba po drugih importih kapitala se je zmanjšala na minimum. Tako torej izgleda, da je avstrijsko gospodarstvo prebolelo recesijo, ki jo je doživelo od leta 1966 in da je spel na poti ekspanzije. Ta ekspanzija je vendar odvisna od nadaljnega razvoja konjunktore mednarodnega gospodarstva in od sposobnosti avstrijske industrije in turističnega gospodarstva, da v času te konjunktore utrdi svoje pozicije v mednarodni trgovini in gospodarski kooperaciji.

SLATINA RADENCI. — V zdravilišču Slatina Radenci je bila tudi letos tradicionalna prireditve „Radenska srca“. Prireditve se je udeležilo več kot 5000 ljudi tako iz Slovenije kot tudi iz Avstrije. Sodelovali so razni godbeni in pevski ansambli in solisti ter športniki s skoki v vodo. Glavni del prireditve pa je bila izvolitev „miss Slovenije 69“. Med 17 kandidatkami je zmagala 19-letna študentka Marija Hribar iz Ljubljane, ki se bo v nadaljnjem tekmovanju v Beogradu potegovala za naslov miss Jugoslavije. Drugo oziroma tretje mesto sta zasedli 21 let stara študentka Zvezdana Rosina iz Maribora in 19-letna Silvija Nemeč iz Lesc.

WASHINGTON. — Predsednik Nixon je napovedal, da bo v ameriški delegaciji, ki se bo s predstavniki Sovjetske zveze pogovarjala o razorožitvi, tudi bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Lewellin Thompson. Delegacijo bo vodil Gerard Smith, direktor agencije za nadzor nad oborožitvijo in razorožitvijo, člani delegacije pa bodo tudi bivši namestnik obrambnega ministra Paul Nitze, bivši sekretar letalskih sil Harold Brown ter dva visoka funkcionarja iz obrambnega ministrstva.

TOKIO. — Močni nalivi so v zahodnih in južnih predelih Japonske povzročili velike poplave, pri katerih je po dosedanjih poročilih sedem ljudi izgubilo življenje, več sto pa jih je ostalo brez strehe. Pod vodo je 1500 hiš, v kmetijstvu in v prometu pa je nastala velikanska materialna škoda. Že ves teden prej so na Japonskem divjala neurja, pri katerih je izgubilo življenje 55 ljudi.

JACKSON. — Na letnem kongresu združenja nebelih ljudi, ki se ga je udeležilo 2000 delegatov, so sprejeli resolucijo, v kateri nalagajo 450.000 članom tega ameriškega združenja, naj razgibajo boj za državljanske pravice črncev.

KALKUTA. — Dva mlada Indijca, Susanta Čarkavarti in Džagdiš Misra, bosta v ponedeljek ob stoletnici rojstva Mahatme Gandhija krenila iz Kalkute na „pot miru“ okrog sveta kot „državljana sveta“. Namenila sta se v Pakistan, Jordanijo, Izrael, Sovjetsko zvezo, Vzhodno Nemčijo, Mehiko in Japonsko. Potovala bosta brez potnih dokumentov, ker menita, da imata moralno pravico priti v katerokoli državo kot pristaja Gandhijeve ideje o združenem svetu.

KAIRO. — V Združeni arabski republiki so s posebnim odlokom ministra za industrijo prepovedali odseljevanje industrijskih strokovnjakov. Teh strokovnjakov ne bodo pustili odhajati iz dežele zato, ker Egipt potrebuje strokovne moči za mnoge industrijske panoge.

BONN. — Zahodnonemško zunanje ministrstvo je izročilo sovjetskemu veleposlaniku Carapkinu odgovor zahodnonemške vlade na sovjetsko noto z dne 5. julija 1968, v kateri je Sovjetska zveza pred enim letom navedla pogoje za normalizacijo odnosov med obema državama. S tem sta Moskva in Bonn po enoletni prekinitvi spet navezala pogovor o sklenitvi sporazuma, s katerim bi se odpovedali uporabi sile, in o zboljšanju dvostranskih odnosov. Sovjetska zveza tozadevno zahteva, da mora Zahodna Nemčija priznati sedanje meje v Evropi, zlasti mejo nat Odri in Nisi, nadalje mora priznati Vzhodno Nemčijo, razveljaviti Münchenski sporazum in se odpovedati atomski oborožitvi.

MOSKVA. — Japonski zunanji minister Kiiči Aiči bo meseca septembra prispel na uradni obisk v Sovjetsko zvezo, meseca oktobra pa bo sojetski zunanji minister Andrej Gromiko obiskal Japonsko.

HOUSTON. — Ameriški vesoljci, ki bodo prihodnji teden z ladjo „Apollo 11“ potovali na Luno, bodo stopili na površje naravnega satelita Zemlje dne 21. julija. Ob izkrcanju na Luni bodo namestili plaketeto z napisom: „S planeta Zemlje je človekova noga tukaj prvič stopila na Luno julija 1969. Prišli smo v poslanstvu miru za vse človeštvo.“ Na plaketi bodo imena vsob treh ameriških vesoljcev, prav tako pa bo vtisnjen tudi podpis predsednika Nixona.

NEW YORK. — Varnostni svet je soglasno obsodil Izrael zaradi nasilnega prilaščanja Jeruzalema ter razglasil za pravno neveljavne vse ukrepe, ki jih uveljavlja izraelska vlada v arabskem delu tega mesta. V Izraelu pa so na ta sklep odgovorili ponovno z izjavami, ki pomenijo očitno posmehovanje Združenim narodom in njihovim organom. Vodilni izraelski državnik namreč poudarjajo, da „bo Jeruzalem ostal združen mesto pod izraelsko suverenostjo navkljub vsem resolucijam varnostnega sveta“, in „da nič ne more spremeniti dejstva, da ostane združen Jeruzalem večna prestolnica Izraela“.

Novi obmejni prehodi

Ob koncu preteklega tedna so predstavniki Avstrije in Jugoslavije podpisali protokol, po katerem bo na avstrijsko-jugoslovanski meji odprtih 15 novih obmejnih prehodov.

Predtem se je delegacija iz Slovenije pogovarjala z avstrijskimi zastopniki o aktualnih obmejnih vprašanjih, ki zanimajo Avstrijo in Jugoslavijo. V središču razgovorov je stalo vprašanje izgradnje obmejnega prehoda pri Špilju (Spießfeld), do koder je načrtovana avstrijska avtocesta in kjer se bo stikalo s slovensko magistralo. Slovenska delegacija je na teh pogovorih predložila tudi projekt o zgraditvi 5 kilometrov dolgega predora skozi Karavanke, ki bi omogočil priključitev slovenskega cestnega omrežja na avstrijsko omrežje avtomobilskih cest.

„Mali svet ob Vrbskem jezeru“

obhaja letos svoj desetletni jubilej

MINIMUNDUS — „Mali svet ob Vrbskem jezeru“. Pred enim desetletjem je bil to neznan pojem, danes je to ena izmed glavnih turističnih atrakcij Celovca. Te dni je obhajal ta „Mali svet“ svoj desetletni jubilej ter se je številnim gostom, ki so se udeležili proslave tega dogodka, predstavil v najlepši luči.

Začetki segajo v l. 1957, ko je neko nizozemsko podjetje uredilo ob Vrbskem jezeru miniaturno mestce z naslovom „Mineurop“ — torej „Mala Evropa“. Toda že čez nekaj mesecev je ta ureditev doživela finančni polom in njeni lastniki, ki so si obetali veli-

kanske dobičke, so se neprijetno prebudili iz svojih podjetniških „evropskih“ sanj. Karitativna družba „Rešite otroka“ je celotno podjetje kupila za vsoto 630.000 šilingov in po raznih preureditvah in obnovitvenih delih se je pred desetimi leti rodil MINIMUNDUS — Mali svet ob Vrbskem jezeru.

V teh desetih letih je napravil MINIMUNDUS velik korak naprej. Vsako leto je postal bogatejši za različne modele in danes nudi obiskovalcu res bogato in pestro izbiro delov najznamenitejših objektov iz mnogih dežel sveta. Da je to danes res prava turistična

zanimivost, morda najbolj dokazuje dejstvo, da so v „Malem svetu ob Vrbskem jezeru“ doslej naštel že 1,5 milijona obiskovalcev.

Ta atrakcija pa igra poleg tega tudi še svojo zelo pomembno karitativno vlogo, saj gre čisti dobiček v celoti v namene družbe „Rešite otroka“, ki na različne načine oskrbuje osirotele otroke in jim pomaga utreti pot v samostojno življenje. Čeprav so izdatki za vzdrževanje in izpopolnjevanje naprav v „Malem svetu ob Vrbskem jezeru“ zelo visoki, je omenjena družba doslej izdala že 1,5 milijona šilingov za svoje dobrodelne namene.

12 U 77/66-33

Im Namen der Republik!

Das Bezirksgericht Klagenfurt hat in der Strafsache gegen Blasius Singer wegen Presseehrenbeleidigung durch den Richter OLGR. Dr. Gränitz in Gegenwart der Schriftführerin Rp. Steiner, des Privatanklägers Dr. Hans Steinacher, seines Vertreters Dr. Karl Theodor Mayer, des Beschuldigten Blasius Singer und seines Verteidigers Dr. Franz Zwitter nach

„ZA OSVEŽITEV SPOMINA ŠE ENKRAT:

Čudne „zasluge“ za Avstrijo“

(Zur Auffrischung der Erinnerung nochmals sonderbare Verdienste für Österreich) in der Ausgabe Nr. 8 vom 25. 2. 1966, Seite 3, in dem der Privatankläger Dr. Hans Steinacher durch die inkriminierten Stellen, bzw. erdichteten Mitteilungen: „Der nach Deutschland ausgewanderte Kärntner Dr. Steinacher, der den unpolitisch arbeitenden Volksbund für das Deutschtum im Ausland (VDA) gänzlich in das nationalsozialistische Fahrwasser gebracht hat... Als Hitler an die Macht kam, tauchte plötzlich Herr Dr. Steinacher aus Kärnten bei der NSDAP in Berlin auf. Hatte er selbst Morgenluft gewittert? Hatte der Verein für das Deutschtum im Ausland sich des Gutsheir vom Miklautzhof erinnert? Österreich sollte erobern, gleichgeschaltet und angeschlossen

„Pojasnilo k „popravku“

(Erläuterung zur Berichtigung) in der Ausgabe Nr. 23 vom 10. 6. 1966 auf Seite 4, in welchem der Privatankläger Dr. Hans Steinacher durch die inkriminierte Stelle, er sei Standartenführer gewesen, in einem Druckwerk namentlich ohne Anführung bestimmter Tatsachen verächtlicher Eigenschaften und Gesinnungen geziehen wird, unterblieben wäre.

Er hat hiedurch zu 1.) und 2.) die Übertretung nach dem § 30 Pressegesetz begangen und wird hiefür nach § 30 Abs 4 Pressegesetz zu zwei Geldstrafen und zwar für die unter 1.) angeführte Tat zu

S 200.— (zweihundert Schilling)

Geldstrafe im Uneinbringlichkeitsfalle zu 48 Stunden Arrest für die unter 2.) angeführte Tat zu

S 100.— (einhundert Schilling)

Geldstrafe im UEF. zu 24 Stunden Arrest, insgesamt also zu S 300.— im UEF. zu drei Tagen Arrest und nach § 389 STPO zum Ersatze der Kosten des Strafverfahrens im Rahmen des Schuldspruches

verurteilt.

Gemäß § 43 Abs. 1 Pressegesetz wird auf die Veröffentlichung dieses Urteiles in der 1. oder 2. Nummer der periodischen Druckschrift „Slovenski vestnik“, nachdem das Urteil rechtskräftig geworden ist, in der im § 23 Pressegesetz vorgeschriebenen Weise erkannt. Wenn die Veröffentlichung an den hiezu bestimmten Tagen nicht erfolgt, darf die periodische Druckschrift: „Slovenski vestnik“ von diesem Zeitpunkt an nicht mehr erscheinen.

Gemäß § 5 Abs. 2 Pressegesetz haftet der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten (Zveza slovenskih organizacij na Koroškem) als Eigentümer und Herausgeber zur ungeteilten Hand mit dem Beschuldigten für die Geldstrafe und Kosten des Strafverfahrens.

Gemäß § 41 Pressegesetz wird auf den Verfall der Ausgaben Nr. 8 und 23 der Zeitung: „Slovenski Vestnik“ erkannt.

Der Antrag auf Zuerkennung einer Geldbuse wird abgewiesen.

Dagegen wird der Beschuldigte Blasius Singer von der weiteren Anklage, am 10. 6. 1966 in Klagenfurt als verantwortlicher Redakteur der periodischen Druckschrift: „Slovenski Vestnik“ die Sorgfalt vernachlässigt zu haben, bei deren pflichtgemäßer Anwendung die Aufnahme des strafbaren Inhaltes in dem Artikel „Pojasnilo k „popravku“ (Erläuterung zur Berichtigung) in der Ausgabe Nr. 23 vom 10. 6. 1966 auf Seite 4, in welchem der Privatankläger durch die inkriminierten Stellen, er sei unter der Nummer 7.753.917 in der Mitgliederliste der NSDAP registriert, seine nazistische Einstellung sei durch die Bücher: „Sieg in Deutscher Nacht“ und „Ostlandtagung VDA Pfingsten 1935“ klar bewiesen, in einem Druckwerk namentlich fälschlich bestimmter unehrenhafter Handlungen beschuldigt wird, welche ihn in der öffentlichen Meinung verächtlich zu machen und herabzusetzen geeignet sind, unterblieben wäre, er habe hiedurch die Übertretung nach § 30 Pressegesetz begangen, gem. § 259, Z. 3 StPO

freigesprochen.

Gem. § 390 StPO hat der Privatankläger Dr. Hans Steinacher die Kosten des Strafver-

öffentlicher Hauptverhandlung zu Recht erkannt:

Der Beschuldigte Blasius Singer, 46 Jahre alt, verh. Redakteur,

ist schuldig,

1.) Am 25. 2. 1966 in Klagenfurt als verantwortlicher Redakteur der periodischen Druckschrift „Slovenski vestnik“ die Sorgfalt vernachlässigt zu haben, bei deren pflichtgemäßer Anwendung die Aufnahme des strafbaren Inhaltes in dem Artikel

werden. Herr Dr. Steinacher aus Kärnten war in Berlin... Steinacher ist auch der geschäftsführende Vorsitzende des Beirates des Amtes für Aussenpolitik der NSDAP. Von dieser Stelle aus werden die verschiedenen aussenpolitischen Aktionen gegen Österreich geleitet...“, in einem Druckwerk öffentlich namentlich fälschlich bestimmter unehrenhafter Handlungen beschuldigt wird, die ihn in der öffentlichen Meinung verächtlich zu machen und herabzusetzen geeignet sind, unterblieben wäre.

2.) Am 10. 6. 66 in Klagenfurt als verantwortlicher Redakteur der periodischen Druckschrift „Slovenski vestnik“ die Sorgfalt vernachlässigt zu haben, bei deren pflichtgemäßer Anwendung die Aufnahme des strafbaren Inhaltes in dem Artikel

fahrens im Rahmen des Freispruches zu setzen.

Gründe:

In der Ausgabe Nr. 8 der periodischen Druckschrift: „Slovenski vestnik“ vom 25. 2. 1966, deren verantwortlicher Redakteur der Beschuldigte Blasius Singer war, erschien auf Seite 3 unter dem Titel: „Za osvežitve spomina še enkrat: Čudne „zasluge“ za Avstrijo (Zur Auffrischung der Erinnerung nochmals: Sonderbare Verdienste für Österreich)“ ein Artikel über den Privatankläger Dr. Hans Steinacher und sein Verhalten zum Nationalsozialismus. In diesem teilweise in slowenischer teilweise in deutscher Sprache veröffentlichten Artikel wurde unter anderem ausgeführt: ... noch überzeugender aber sprechen für Steinachers Verhalten zum Nazismus die Worte, die wir aus der Publikation entnehmen: „Wer ist Dr. Steinacher?“: *Der nach Deutschland ausgewanderte Kärntner Doktor Steinacher, der den unpolitisch arbeitenden Volksbund für das Deutschtum im Ausland (VDA) gänzlich in das nationalsozialistische Fahrwasser gebracht hat, bringt es über sich, in einem Jahresrückblick über den „Volkstumskampf im Jahre 1934“ in der „Münchener Zeitung“ vom 3. Jänner folgende Klagen gegen Österreich zu richten: „Ganz unverständlich bleibt es, dass massgebende Kreise des neuen Österreich sich zum Werkzeug der Angriffe der Gegner unseres Volkes gemacht haben und gegen den VDA und seine Volkstumsaufgabe einen Kampf mit niedrigen Waffen persönlicher Verunglimpfung führen. Die Verantwortlichen für diesen Kampf dürfen überzeugt sein, dass die Geschichte diese Versündigung gegen den Geist der gesamtdeutschen Gemeinschaft gerade auf dem Gebiete der Volkstumserhaltung brandmarken wird.“*

Als Hitler an die Macht kam, tauchte plötzlich Herr Dr. Steinacher aus Kärnten bei der NSDAP in Berlin auf. Hatte er selbst Morgenluft gewittert? Hatte der Verein für das Deutschtum im Ausland sich des Gutsheir vom Miklautzhof erinnert? Österreich sollte erobern, gleichgeschaltet und angeschlossen werden. Herr Dr. Steinacher aus Kärnten war in Berlin.

Wie das „Echo“ meldet, entwickelt der ehemalige Wiener Gauleiter der NSDAP Frauenfeld, der sich seit einigen Wochen wieder in Berlin als Gast des Bundesleiters des VDA (Verein für das Deutschtum im Ausland), Steinacher, befindet, wieder eine rege Tätigkeit. Mit der gegen Österreich gerichteten Tätigkeit des VDA haben sich die hiesigen Blätter wiederholt beschäftigt und darauf hingewiesen, dass die Österreichische Zweigstelle dieses Naziverbandes der Deutsche Schulverein Südmärk, noch immer ungestört in Österreich wirken dürfte. Steinacher ist auch der geschäftsführende Vorsitzende des Beirates des Amtes für Aussenpolitik der NSDAP. Von dieser Stelle aus werden die verschiedenen aussenpolitischen Aktionen gegen Österreich geleitet...

Ein weiterer Artikel über die Einstellung und das Verhalten des PA. zum Nationalsozialismus erschien in der Nummer 23 der periodischen Druckschrift „Slovenski vestnik“ vom 10. 6. 66, deren verantwortlicher Redakteur ebenfalls der Beschuldigte war auf Seite 4 unter dem Titel: „Pojasnilo k „popravku“ (Erläuterung zur Berichtigung). In diesem Artikel wurde unter anderem in slowenischer Sprache ausgeführt: ... „Uns aber ist es bekannt, dass Dr. Hans Steinacher im

Mitgliedsverzeichnis der NSDAP unter der Mitgliedsnummer 7.753.917 aufscheint. Im Buche: „AO — Auslandsorganisationen, Tatsachen aus Aktenberichten der 5. Kolonne“, welches über Auftrag der Regierung der USA Heinz Pol verfasst hat und das beim Verlag: „Brückenverlag Linz-Donau“ im Jahre 1945 erschienen ist, steht auf Seite 43, dass Dr. Hans Steinacher auch Standartenführer gewesen sei. Abgesehen davon zeugen auch Dr. Steinacher's Buch: „Sieg in Deutscher Nacht“ welches im Jahre 1941 (in der HV richtiggestellt auf 1943) herausgegeben wurde und das Buch: „Ostlandtagung des VDA, Pfingsten 1935“ deutlich von der nazistischen Gesinnung Dr. Hans Steinachers.“

Durch die aus dem Spruche ersichtlichen inkriminierten Stellen fühlt sich der PA. in seiner Ehre verletzt und beantragt den Beschuldigten streng nach dem Gesetz zu bestrafen, ihn zur Zahlung einer Geldbuse zu verurteilen, auf Veröffentlichung des Urteiles in der Zeitung: „Slovenski vestnik“, auf Mithaftung des Herausgebers und Eigentümers der Zeitung und auf Verfall der beiden Ausgaben der Zeitung zu erkennen.

Der Beschuldigte Blasius Singer gab zu, der verantwortliche Redakteur der Ausgaben Nr. 8 und Nr. 23 des „Slovenski vestnik“ zu sein, in welchen die Artikel mit den inkriminierten Stellen veröffentlicht wurden, berief sich auch nicht auf einen unabwendbaren Umstand nach § 30, Abs. 5 Pressegesetz, machte aber geltend, dass er die inkriminierten Artikel weder verfasst noch gelesen noch zum Druck befördert habe. Er trat jedoch den Wahrheitsbeweis an, dass die inkriminierten Stellen den Tatsachen entsprechen. Die in dem Artikel vom 10. 6. 1966 in der Ausgabe Nr. 23 des „Slovenski vestnik“ erwähnte Liste (Mitgliederverzeichnis) beziehe sich nicht auf die Registrierung der Nationalsozialisten nach dem Verbotsgesetz sondern die Registrierung der Nationalsozialisten beim U. S. A.-Dokumentcenter in Berlin, wo der PA. als Mitglied der NSDAP mit der Nummer 7.753.917 aufscheine. Das Buch: „AO Auslandsorganisation“, in welchem auf Seite 43 der PA als Standartenführer bezeichnet worden sei, sei im Auftrage der Regierung der U. S. A. erschienen.

Es war zunächst zu untersuchen, ob durch die inkriminierten Stellen überhaupt ein strafbarer Tatbestand verwirklicht wurde. Dies ist zu bejahen, denn damit wird dem PA. vorgeworfen, dass er eine völlig unpolitische Organisation, wie den VDA (Volksbund für das Deutschtum im Ausland), dem Nationalsozialismus ausgeliefert und zu einem Mittel in der Erreichung der nationalsozialistischen Gewalt Herrschaft gemacht habe, sich den nationalsozialistischen Zielen der Eroberung, Gleichschaltung und des Anschlusses Österreichs an das Deutsche Reich zur Verfügung gestellt hätte, dass er geschäftsführender Vorsitzender des Beirates des Amtes für Aussenpolitik der NSDAP gewesen sei, von wo die gegen die Unabhängigkeit und Freiheit Österreichs gerichteten Aktionen geleitet worden seien, dass er unter der Nummer 7.753.917 in der Mitgliederliste der NSDAP registriert und Standartenführer gewesen sei und dass schliesslich das Buch des PA.: „Sieg in Deutscher Nacht“ und das Buch: „Ostlandtagung des VDA Pfingsten 1935“ deutlich von seiner nazistischen Gesinnung zeugen. Dadurch wird der PA abgesehen von der allgemein gehaltenen Unterstellung, er sei Standartenführer gewesen, bestimmter unehrenhafter Handlungen beschuldigt, die ihn in der öffentlichen Meinung verächtlich zu machen und herabzusetzen geeignet sind. Durch den ganz allgemein gehaltenen Vorwurf, er sei Standartenführer gewesen, wird der PA verächtlicher Eigenschaften und Gesinnungen geziehen, ohne dass bestimmte Tatsachen angeführt werden. Die inkriminierten Stellen begründen daher an sich den Tatbestand der Übertretung gegen die Sicherheit der Ehre nach den §§ 488 und 491 StG.

Dies hätte auch der Beschuldigte erkennen können, wenn er die ihm als verantwortlicher Redakteur obliegende Sorgfalt angewendet hätte, wozu er verpflichtet war. Da die Beschuldigungen, soweit sie den Tatbestand nach § 488 StG. begründen, in einer im § 489 StG. (Druckwerk, verbreitete Schriften) und die Schmähung, die den Tatbestand nach § 491 StG. begründet, in einer im § 491 StG. (ebenfalls Druckwerk, verbreitete Schrift) bestimmten Art veröffentlicht wurden, hatte der Beschuldigte, um straffrei zu werden, den vollen Wahrheitsbeweis zu erbringen.

Zur Durchführung des Wahrheitsbeweises hat sich der Beschuldigte auf die Zeugen Dipl. Ing. Simon Wiesenthal, Lojze Ude, Dr. Engelbert Besednjak, Heinz Pol, Dr. Dusan Biber, Dr. Julij Fellacher, Kurt Possek, Dr. Bohumil Cerny, Einholung von Auskünften beim Dokument Center in Berlin, ferner auf Bücher, Abschriften und Auszüge aus Büchern und Zeitungen, sowie Zeitschriften bzw. Fotokopien hievon berufen und zwar die Fotokopie der Karteikarte aus dem Dokument Center Seite 59 im Akt Vg Vr 365/48 des Volksgerichtes Graz, Senat Klagenfurt, die

Bücher: „Der Nazismus und die Deutschen in Jugoslawien“ von Dr. Dušan Biber, „Sieg in Deutscher Nacht“ vom PA, „National Sozialismus“ (1943), das Bilderbuch: „VDA Ostlandtagung Pfingsten 1935“, das Buch: „AO — Auslandsorganisation“ von Heinz Pol, die Broschüre: „Wiener Angriffe auf Dr. Steinacher, wer ist Dr. Steinacher?“, das Buch „Das braune Netz“, das Buch: „Volksdeutscher Kampf“ von Witterich, Fotokopie aus dem Buche: „Sinn und Wesen des VDA“ (Beilage 9), Ausgabe der Neuen freien Presse Nr. 24.991 vom 11. 4. 34 mit dem Artikel: „Slovenenführer in München“ ferner auf die Beilagen 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 10), 11), 12), 13).

Der Wahrheitsbeweis ist dem Beschuldigten jedoch nur teilweise gelungen.

I. Schuldspruch:

Hinsichtlich der inkriminierten Äusserungen: „Der nach Deutschland ausgewanderte Kärntner Dr. Steinacher, der den unpolitisch arbeitenden Volksbund für das Deutschtum im Ausland (VDA) gänzlich in das nationalsozialistische Fahrwasser gebracht hat... Als Hitler an die Macht kam, tauchte plötzlich Herr Dr. Steinacher aus Kärnten bei der NSDAP in Berlin auf. Hatte er selbst Morgenluft gewittert? Hatte der Verein für das Deutschtum im Ausland sich des Gutsheir vom Miklautzhof erinnert? Österreich sollte erobern, gleichgeschaltet und angeschlossen werden. Herr Dr. Steinacher aus Kärnten war in Berlin... Steinacher ist auch der geschäftsführende Vorsitzende des Beirates des Amtes für Aussenpolitik der NSDAP. Von dieser Stelle aus werden die verschiedenen aussenpolitischen Aktionen gegen Österreich geleitet... und des weiteren Vorwurfes, er sei Standartenführer gewesen, konnte der Beschuldigte den Wahrheitsbeweis nicht erbringen. Die vom Beschuldigten geführten Zeugen Dipl. Ing. Wiesenthal, Besednjak, Dr. Biber, Dr. Fellacher, Ude konnten keinerlei Umstände und Tatsachen anführen, durch die zwingend dargetan wird, dass die aus dem Schuldspruche ersichtlichen inkriminierten Äusserungen den Tatsachen entsprechen und daher berechtigt waren.

Der Zeuge Dipl. Ing. Wiesenthal wusste nur, dass der PA Mitglied der NSDAP mit der Mitgliedsnummer 7.753.917 vom 1. 5. 1940 gewesen ist. Der Zeuge Besednjak konnte lediglich bekunden, dass er in journalistischen und politischen Kreisen sprechen gehört habe, dass der PA ein Nationalist sei, der von Österreich nach Deutschland ausgewandert sei. Zu den inkriminierten Stellen könne er sich nicht äussern. Der vom erkrankten Gericht vernommene Zeuge Dr. Dušan Biber, wissenschaftlicher Mitarbeiter am Institut für Sozialwissenschaft in Belgrad, machte geltend, dass er nicht sagen könne, ob die in den inkriminierten Stellen enthaltenen Behauptungen in der Gesamtheit richtig sind oder nicht. Die Tätigkeit des VDA sei noch geschichtlich zu untersuchen. Bisher sei in der wissenschaftlich geschichtlichen Literatur die Frage, welche Rolle der VDA gespielt hat, noch nicht geklärt. Auf Grund deutscher diplomatischer Akten im politischen Archiv des auswärtigen Amtes in Bonn könne er bekunden, dass Vertreter des VDA in Jugoslawien entscheidend im Sinne der Nazifizierung der deutschen Minderheit in Jugoslawien mitgewirkt haben und dass die alte konservative Bundesführung des deutschen Kulturbundes in Jugoslawien unter Senator Dr. Georg Grassl und Johann Keks sich in Briefen an den damaligen Reichsaussenminister Neurath und Staatssekretär Dr. Meissner über die Tätigkeit des VDA unter der Führung des PA beklagten. Nach seinen Forschungen als Historiker sei der VDA nur formell unpolitisch, faktisch aber in nazistischer Richtung orientiert gewesen, insbesondere seit 1937. In seinem Buche: „Der Nazismus und die Deutschen in Jugoslawien 1933 bis 1941“ erwähnte aber der Zeuge Dr. Biber ausdrücklich, dass der Privatankläger als Leiter des VDA. im Streite mit der konkurrierenden AO der NSDAP eine Position nach der anderen verlor. Als Dr. Gressl und J. Keks die erwähnten Beschwerdebriefe absandten, war der Privatankläger praktisch schon aus dem VDA entfernt. Die Führung des VDA hat der nazistische Kommissar Dr. Luig übernommen. Zur Frage, ob der Privatankläger mit der Eroberung, Gleichschaltung und dem Anschluss Österreichs zu tun hatte, äusserte sich dieser Zeuge als Historiker dahin, dass die Forschungen hiezu noch nicht abgeschlossen seien und er daher dazu nicht Stellung nehmen könne. Der Zeuge wusste auch als seit 12 Jahren tätiger und forschender Historiker nicht, dass der Privatankläger geschäftsführender Vorsitzender des Beirates des Amtes für Aussenpolitik der NSDAP war und konnte nicht sagen, ob das Aussenpolitische Amt der NSDAP (Amt für Aussenpolitik der NSDAP) verschiedene aussenpolitische Aktionen gegen Österreich geleitet hat und ob der Privatankläger etwas damit zu tun hatte. Ebensovienig vermochte der Zeuge Dr. Biber anzugeben, dass der Privatankläger Standartenführer irgend einer Gliederung der NSDAP, sei es d. SS, SA oder NSKK gewesen ist. Jedoch erklärte dieser Zeuge ausdrücklich, dass aus ver-

(Fortsetzung auf Seite 4)

(Fortsetzung von Seite 3)

schiedenen Schriften und Reden des Privatanklägers seine nazistische Einstellung hervorhebt. Hierbei erwähnte der Zeuge Dr. Biber insbesondere das Buch des PA.: „Sieg in deutscher Nacht“ und das Buch: „VDA — Ostlandtagung Pflingsten 1935“. Auch die Zeugen Dr. Julij Fellacher, Wissenschaftlicher Mitarbeiter am Institut für Volkstumsfragen in Laibach und Lojze Ude, höherer wissenschaftlicher Mitarbeiter an der Universitätsbibliothek in Laibach i. R., konnten nicht mehr angeben. Der Zeuge Dr. Fellacher nur, was bei Besprechungen mit den Volksdeutschen in Jugoslawien über den Privatankläger geredet wurde, der Zeuge Ude nur, was er in der Literatur über den Privatankläger gelesen hat. Aus eigener Wahrnehmung konnten beide Zeugen keine Angaben machen, ebensowenig behaupten, dass der Privatankläger Standartenführer einer Gliederung der NSDAP war.

Die Adresse des Zeugen Pol hat der Beschuldigte nicht bekanntgegeben, jedoch sein Buch AO — Auslandsorganisation — Tatsachen aus Aktenberichten der 5. Kolonne vorgelegt, welches Heinz Pol im Auftrag der Regierung der USA. herausgegeben bzw. geschrieben hat. In diesem Buch ist zwar auf Seite 43 zu entnehmen, dass der Privatankläger Standartenführer der SA gewesen sei. Es ist aber nicht näher ausgeführt, worauf sich diese Behauptung stützt. Die weiteren aus dem Schuldspruch ersichtlichen, inkriminierten Stellen zitierte der „Slovenski vestnik“ aus der Broschüre: „Wiener Angriffe auf Dr. Steinacher, Wer ist Dr. Steinacher?“ (Seite 5, 6 und 9). Diese Broschüre kann aber nicht zur Führung des Wahrheitsbeweises herangezogen werden, da darin die inkriminierten Stellen als Sensations- und Lügennachrichten bezeichnet werden und von einer Pressehefte gegen den Privatankläger gesprochen wird. Diese Stellen sind auch nicht in dem Buche AO — Auslandsorganisation enthalten noch in anderen vom Besch. vorgelegten Büchern, Broschüren, Auszügen aus Büchern und Zeitungen. Aus dem Buche: „Volksdeutscher Kampf“ von Wichterich ist lediglich zu entnehmen, dass der Privatankläger einer der eifrigsten Verfechter des österreichischen Anschlussgedanken war und der beste Kenner dieses Problems war. Auch aus den Büchern: „National Socialism (Washington 1943)“ und „Das braune Netz“ Paris 1935 ist nichts für den Wahrheitsbeweis betreffend die aus dem Schuldspruch ersichtlichen inkriminierten Stellen zu entnehmen. Ebensowenig enthalten die Beilagen I/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 Umstände und Tatsachen, die zwingend die Richtigkeit der inkriminierten Stellen die zum Schuldspruch führten, dazun wenn sie auch Hinweise enthalten, die für die inkriminierten Stellen sprechen, jedoch für einen Wahrheitsbeweis nicht ausreichen. Das gilt auch für die Bücher: „Sieg in deutscher Nacht“ und „VDA Ostlandtagung Pflingsten 1935“, die noch bei Behandlung des Freispruches näher zu erwähnen sind. Von der Vernehmung der Zeugen Kurt Possek und Dr. Bohumil Cerny konnte Umgang genommen werden, da der wesentliche Inhalt ihrer Stellungnahmen durch Vorlage der Beilagen 11 und 13 die bereits besprochen wurden bekanntgegeben wurde und sie zu einem besonderen, präzisierten Beweisthema nicht geführt, sondern nur allgemein zum Wahrheitsbeweis geführt wurden. Abgesehen davon, konnte ihr Erscheinen vor dem erkennenden Gericht nicht bewerkstelligt werden, das aber notwendig gewesen wäre, da es sich um ein umfangreiches kompliziertes Beweisthema handelt. Dazu kommt, dass der Privatankläger auf das Recht der Stellungnahme und Fragestellung an diese Zeugen nicht verzichtet hat, sondern ausdrücklich erklärte mit der Verlesung der Aussagen dieser Zeugen nicht einverstanden zu sein.

Auf Grund dieser Ergebnisse des Beweisverfahrens trifft das Gericht die Feststellung, dass der Beschuldigte den ihm obliegenden Wahrheitsbeweis für die im Schuldspruch angeführten inkriminierten Stellen (Bringen des VDA in das nationalsozialistische Fahrwasser, Beteiligung an der Eroberung, Gleichschaltung und Anschluss Österreichs, führende Stellung im Beirat des Amtes für Aussenpolitik der NSDAP, von welchem aus verschiedene Aktionen gegen Österreich geleitet worden seien, Standartenführer) nicht erbracht hat und die vom Besch. geführten Zeugen, Bücher, Zeitungen, Auszüge, Abschriften, Photokopien und Schreiben nicht für die Feststellung hinreichen, dass die im Schuldspruch angeführten inkriminierten Äusserungen den Tatsachen entsprechen. Der Besch. hätte daher als verantwortlicher Redakteur diese inkriminierten Stellen in den fraglichen Artikeln nicht aufnehmen dürfen und ist daher für die Vernachlässigung der Sorgfalt, bei deren pflichtgemässer Anwendung die Aufnahme des strafbaren Inhaltes unterblieben wäre, strafrechtlich verantwortlich.

Das Gericht musste demnach in diesem Umfange zu einem Schuldspruch nach § 30 PressGes. gelangen.

Bei der Strafbemessung war erschwerend nichts, mildernd das Tatsachengeständnis, dass der Besch. nicht einschlägig vorbestraft ist (OZ 21) und das die Vorwürfe durch guten Glauben entschuldbar sind.

Im Sinn des § 5 PresseGes. (Kumulationsprinzip) musste für jede Handlung eine gesonderte Geldstrafe, im gegebenen Falle daher zwei Geldstrafen, über den Besch. verhängt werden. Im Hinblick auf diese Milderungsumstände wurden die Geldstrafen in dem im Spruche angeführten Ausmass über den Besch. verhängt. Die Bestimmungen des § 265 StPO konnten nicht angewendet werden, da der Besch. wegen strafbarer Handlungen verurteilt wurde, von denen ein Teil vor und ein Teil nach Fällung des früher ergangenen Strafurteiles vom 27. 5. 1966 12 U 54/66 begangen wurden.

Nach § 30 Abs. 4 Presse Ges. ist dem wegen Vernachlässigung der pflichtgemässen Sorgfalt Verurteilten nur dann eine Geldbusse aufzuerlegen, wenn das Druckwerk einen nicht durch guten Glauben entschuldbaren Vorwurf eines unehrenhaften Verhaltens oder eine nicht durch guten Glauben entschuldbare Schmähung enthält. Im gegebenen Falle sind nach den Ergebnissen des Beweisverfahrens die inkriminierten Stellen, die zum Schuldspruch führten, durch guten Glauben zu entschuldigen. Die vom Besch. vorgelegten bereits besprochenen Bücher, Zeitungen, Auszüge, Abschriften, Photokopien enthalten Hinweise, die für die inkriminierten Stellen sprechen: So das Dokument 32, Seite 399 ff in dem Buche Nation Socialism Washington 1943, welches auch der Zeuge Dr. Hans Adolf Jakobsen, Universitätsdozent und Historiker in Bonn, der im wesentlichen für den Privatankläger wohlwollend ausgesagt hat, nicht für eine Fälschung hält, sondern ihm historischen Wert beimisst, ferner die Ausführungen in dem Buche „Das braune Netz“ Seite 65 mit Bild des Privatanklägers, Seite 66, 67, 70, 228, 232, 235, 256, 276, in dem Buch: „Richard Wichterich Volksdeutscher Kampf“ Seite 128/129, in dem Buche AO — Auslandsorganisation Seite 41—49 (insbesondere Seite 43: Standartenführer), in dem Buch des Privatanklägers: „Sieg in Deutscher Nacht“, Seiten 6, 7, 8, 41, 317, 401, 412, in dem Bilderbuch VDA Ostlandtagung Pflingsten 1935 Seiten 2, 40, 45, 52, 76, ferner Beilagen 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, ferner die Angaben des Zeugen Dr. Biber, dass die Vertreter des VDA in Jugoslawien entscheidend im Sinne der Nazifizierung der deutschen Minderheit in Jugoslawien mitgewirkt haben, dass die Tätigkeit des Privatanklägers in VDA nach seinen Forschungen wesentlich zur Stärkung und Eroberung der Nazipositionen in den einzelnen Volksgruppen der Deutschen im Ausland beigetragen hat und dass der VDA unter dem Privatankläger zur Nazifizierung der deutschen Volksgruppe in Jugoslawien wesentlich beigetragen habe.

Das Gericht hat daher den Antrag des Privatanklägers auf Zuerkennung einer Geldbusse abgewiesen.

Die übrigen Entscheidungen betreffend den Schuldspruch gründen sich auf die bezogenen Gesetzesstellen.

II. Freispruch:

Dagegen ist dem Besch. der Wahrheitsbeweis hinsichtlich der inkriminierten Stellen: „Der Privatankläger sei unter der Nr. 7.753.917 in der Mitgliederliste der NSDAP registriert, seine nazistische Einstellung sei durch die Bücher: „Sieg in deutscher Nacht“ und Ostlandtagung des VDA. Pflingsten 1935 klar bewiesen“ gelungen.

Auf Grund des Inhaltes des Aktes VgVr 365/48 des Volksgerichtes Graz, Senat Klagenfurt (Strafverfahren gegen den Privatankläger wegen des Verbrechens des Betruges nach dem § 8 VGg), der in diesem Akt befindlichen vom Bundesministerium für Inneres übermittelten Karteikarte (Photokopie), die das Bundesministerium für Inneres vom Hauptquartier der amerikanischen Streitkräfte erhalten hat, der Aussage der Zeugen Dipl. Ing. Simon Wiesenthal und Dr. Hans Adolf Jakobsen (Seite 165) der vom Privatankläger geführt wurde, der Zeugenaussage des Privatanklägers in Verbindung mit den Angaben des Zeugen Dr. Dušan Biber sind folgende Tatsachen erwiesen: Der Privatankläger scheint tatsächlich in einer Karteikarte, die unter den Resten des NSDAP-Hauptarchivs beim USA-Dokument Centre in Berlin gefunden wurde, als Mitglied der NSDAP mit der Nr. 7.753.917 Ortsgruppe Berlin (Zehlendorf) aufgenommen am 1. 5. 1940 auf. Die Echtheit der Photokopie wurde auch vom Zeugen Dr. Jakobsen bestätigt, der angab, dass er diese Karteikarte bei Durchsicht der Akten betreffend die Reste des NSDAP-Hauptarchivs selbst gefunden und gesehen hat. Der Privatankläger gab auch als Zeuge zu, dass er von der Ortsgruppe Berlin der NSDAP (Zehlendorf) durch eine Postkarte die Verständigung erhielt, dass er Mitglied der NSDAP mit der angeführten Mitgliedsnummer sei. Er habe diese Postkarte mit dem Vermerk: „Gegenstandslos zurück“ zurückgeschickt. Sonst habe er nichts dagegen unternommen, aber auch in der Angelegenheit nichts mehr gehört. Es kann dahingestellt bleiben, ob die Aussage des Zeugen Dr.

Jakobsen richtig ist, dass diese Karteikarte über die rechtliche Zugehörigkeit bzw. wirkliche Mitgliedschaft des Privatanklägers nichts aussage, ferner ob der Privatankläger jemals einen Antrag auf Aufnahme in die NSDAP gestellt hat oder nicht, ob er ein Mitgliedsbuch oder eine Mitgliedskarte erhalten hat, ob er rechtlich überhaupt Mitglied der NSDAP war. Denn die Zeitung „Slovenski vestnik“ behauptet in der Ausgabe Nr. 23 nur, dass es ihr bekannt sei, dass der Privatankläger im Mitgliedsverzeichnis der NSDAP unter der Mitgliedsnummer 7.753.917 aufscheint. Dies hat der Privatankläger selbst nicht bestritten. Mehr brauchte die Zeitung nicht zu beweisen, weshalb ihr der Wahrheitsbeweis in dieser Richtung voll und ganz gelungen ist.

Aber auch hinsichtlich der nazistischen Einstellung des Privatanklägers. Denn die Bücher: „VDA Ostlandtagung Pflingsten 1935“ und „Sieg in Deutscher Nacht“ zeugen wie die Übersetzung der inkriminierten Stelle richtig heisst, deutlich von der nazistischen Gesinnung des Privatanklägers. In der inkriminierten Stelle heisst es zwar wörtlich: ... Dr. Steinacher's Buch: Sieg in deutscher Nacht, welches im Jahre 1941 herausgegeben wurde ... der Besch. klärte hierzu glaubhaft auf, dass es sich bei der Jahreszahl um einen Druckfehler handele und das Buch des Privatanklägers Sieg in Deutscher Nacht aus dem Jahre 1943 gemeint ist. Der Privatankläger erklärte ausdrücklich, dass selbstverständlich der slowenische Text in der Zeitung unter Anklage steht. Die richtige Übersetzung lautet nach den glaubwürdigen Bekundungen des gerichtlich beideten Dolmetsches Dr. Ecker: ... zeugen deutlich von der nazistischen Gesinnung des Dr. Hans Steinacher ... und nicht: ... sei klar bewiesen ... Der tatsächlich unter Anklage gestellte Text ist daher etwas milder als die vom Privatankläger unter Anklage gestellte Übersetzung.

Die nationalsozialistische Einstellung des Privatanklägers zeigen insbesondere folgende Stellen des Buches: „VDA Ostlandtagung Pflingsten 1935“ deutlich:

Seite 2: „An den Führer und Reichskanzler Adolf Hitler, Berlin: Die Teilnehmer der Ostlandtagung des Volksbundes für das Deutschtum im Ausland übermitteln dem Führer und Reichskanzler ehrerbietigste Grüsse. Härter denn je zuvor ist der Kampf des Aussenvolkstums um seine heiligsten Lebensgüter. Aber begeisterter Glaube an das

Werk der deutschen Neugeburt und den Führer des deutschen Volkes gibt dem deutschen Volkstum Kraft und unerschütterlichen Lebenswillen. In Dankbarkeit und treuer Gefolgschaft für Volk und Führer
Dr. Hans Steinacher, Bundesleiter des VDA.“

ferner Seite 45 mit Bild, Seite 52 mit Bild, Seite 76 ... und mit der heiligen Verpflichtung dieser geschichtlichen Sendung, sind wir Treuhänder unseres Führers ... Dr. Steinacher.“ Ferner die Stellen des Buches des PA. Sieg in deutscher Nacht Seite 6, 7/8, 41, 317, 401, 412. Der Privatankläger gab hiezu an, dass er das Buch Sieg in Deutscher Nacht bereits im Jahre 1937 als Erinnerung für seine Kinder geschrieben habe. Das Buch sei aber erst im Jahre 1943 von Felix Kraus herausgegeben worden, der auch die Ergänzung aus der Zeit nach 1937 vorgenommen habe. Er habe zwar diese Ergänzung gelesen, jedoch nichts dagegen unternommen. Daraus ergibt sich, dass der Privatankläger mit diesen Ergänzungen einverstanden war, sie von ihm also gebilligt wurden. Die Stellen auf Seite 317, 412, 413 waren aber nach den eigenen Angaben des PA. bereits in seinem Manuskript aus dem Jahre 1937 enthalten. Wenn der Privatankläger keine nationalsozialistische Einstellung gehabt hätte, und Hitler tatsächlich sein persönlicher Feind gewesen wäre, wie er nunmehr behauptet, hätte er in einem Buche, das nur die Vorgänge in Kärnten in den Jahren 1918 bis 1920 und die Erinnerungen des PA. daran zum Gegenstande haben und schildern und nur für seine Kinder als Teil einer Familienchronik bestimmt war, die erwähnten Stellen nicht angeführt, noch ihre Anführung geduldet. Denn weder der Nationalsozialismus noch Adolf Hitler haben mit den Vorgängen in Kärnten in den ersten Jahren nach dem ersten Weltkrieg etwas zu tun. Auch die Zeugen Dr. Biber und Ude, die sich ebenfalls mit dem Buche des PA.: „Sieg in deutscher Nacht“ befasst haben, weisen darauf hin, dass sie diesem Buche eine nazistische Einstellung des PA. entnehmen und das es nationalsozialistisches Gedankengut enthalte.

Das Gericht sieht daher den Wahrheitsbeweis hinsichtlich der im Freispruch erwähnten Stellen als erbracht an, weshalb in diesem Rahmen ein Freispruch zu fällen war.

Die Kostenentscheidung betreffend den Freispruch gründet sich auf § 390 StPO.

Bezirksgericht Klagenfurt
Abt. 12, am 14. 7. 1967

Dr. Karl Gränitz

4 Bl 572/67

Im Namen der Republik!

Das Landesgericht Klagenfurt als Berufungsgericht hat in der Strafsache gegen Blasius Singer wegen Presseehrenbeleidigung nach der am 1. 7. 1969 unter dem Vorsitz des OLGR. Dr. Franz Tröster im Beisein der beisitzenden Richter OLGR. Dr. Roland Kugler und OLGR. Dr. Ferdinand Pignet, der Schriftführerin Vb. Anna Stuller, des Privatanklägers Dr. Hans Steinacher, seines Vertreters Dr. Karl Theodor Mayer, RA in Klagenfurt, in Abwesenheit des Angeklagten, jedoch in Gegenwart seines Verteidigers Dr. Franz Zwitter, RA in Klagenfurt, durchgeführten Berufungsverhandlung über die Berufungen des Angeklagten und des Privatanklägers gegen das Urteil des Bezirksgerichtes Klagenfurt vom 14. 7. 1967, 12 U 77/66-33, zu Recht erkannt:

Die Berufung des Angeklagten wird zur Gänze als unbegründet zurückgewiesen.

In teilweiser Stattgebung der Berufung des PA. wird der Ausspruch über die Nicht-

zuerkennung einer Geldbusse aufgehoben und dahin entschieden, dass gem. § 30 Abs. 4 PressG. dem Angeklagten eine Geldbusse von S 1000.— (eintausend Schilling) auferlegt wird.

Gleichzeitig wird ausgesprochen, dass gem. § 5 Abs. 2 des Pressegesetzes der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten, als Eigentümer und Herausgeber, zur ungeteilten Hand mit dem Angeklagten auch für diese Geldbusse haftet.

Im übrigen wird die Berufung des PA. als unbegründet zurückgewiesen.

Gem. § 390a StPO haben der Angeklagte und der PA. auch die Kosten des Berufungsverfahrens im Rahmen der erfolglos gebliebenen Rechtsmittel zu tragen.

Landesgericht Klagenfurt
als Berufungsgericht
Abt. 4, am 1. 7. 1969
OLGR. Dr. Franz Tröster

Priprave za sejem. prireditev

ki bo letos v dneh od 7. do 17. avgusta v Celovcu

Za letošnji 18. Avstrijski lesni sejem — Celovški sejem, ki bo v dneh od 7. do 17. avgusta na celoškem razstavišču, so priprave že v polnem teku. Posamezna podjetja so že dalj časa na delu, kajti treba je marsikaj ukreniti, da se bo sejemski prireditev spet lahko nemoteno odvijala.

V okviru teh priprav je bila med drugim hala 12 opremljena z novo razsvetljavo, ki zlasti poudarja lesno konstrukcijo te dvorane, ki je pravzaprav tudi v tem oziru razstavni objekt zase. Izvedene so bile tudi razne druge spremembe in izboljšave, tako da postaja razstavišče čedalje popolnejše.

Na letošnjem sejmu se bo predstavilo tudi prosvetno ministrstvo, in sicer s posebno razstavo pod naslovom „Gorivo „Izobrazba“. To razstavo bo osebno odprl novi

prosvetni minister dr. Mock. Poleg tega bo v okviru letošnje sejemске prireditev izvedeno posebno povpraševanje med obiskovalci, kakšne izboljšave in spremembe bi želeli pri ureditvi in poteku sejma.

Vodstvo sejemске družbe se je pod vodstvom župana Ausserwinklerja bavilo tako s problemi letošnje prireditev kakor tudi že s sejmji prihodnjih let. Tako je bilo med drugim govora tudi o spomladanski turistični razstavi „Gost“, ki je letos zabeležila prav lepe uspehe in ki bo prihodnje leto po ustreznih izboljšavah v času od 11. do 19. aprila 1970. Letos jeseni bodo na razstavišču izvedli različna dela, tako bo na primer odstranjena tudi stara športna tribuna, medtem ko bo hala 6 opremljena s tovornim dvigalom. Za sejemsko prireditev 1970 pa pripravljajo vodstvo tudi nov še bolj učinkovit propagandni material, ki bo vabil na prihodnjo osrednjo gospodarsko prireditev Koroške.

Veliko zanimanje za delfine

Se nobene živalske vrste niso znanstveniki in ljubitelji živali tako zelo občudovali in proučevali kot hudomušne spretnosti iz družine zobčev — delfine. Opazovalci velikih akvarijev, in še posebno znanstveniki iz raziskovalnih postaj vedno na novo poročajo o nenavadnih sposobnostih delfinov. Zadnja vest delfinologov: v bazenu raziskovalne postaje ameriške vojne mornarice v Pasadena (Kalifornija) sta si telefonirala dva delfina, in zdi se, da sta se tudi sporazumela.

Delfini se hitreje kot katerikoli drugi sesalci, celo hitreje kot šimpanzi, nauče različnih umetnij, zelo naglo si zapomnijo naloge. Anatomska zgradba njihovih možganov je zelo podobna strukturi človeških možganov in možganski indeks (razmerje med težo možganov in težo vsega telesa) delfinov daleč preseže to razmerje pri vseh drugih živalih.

Raziskovalci že dolgo vedo, da se delfini sporazumevajo. Dejali bi, da govorijo pre-

prost jezik. Skozi posebno odprtino na temenu, ki ji lahko spreminjajo obliko, delfini pihaajo zrak, in tako nastanejo različni zvoki — škripanje, kruljenje, smrčanje — ki jih očitno razumejo. Kaj pa pomenijo posamezni zvoki, znanstveniki še niso povsem odkrili. Šele poskus s telefoni v Pasadena je pomagal, da sedaj vsaj približno poznaajo pomen nekaterih delfinovih žvižgov.

Raziskovalci so tako ugotovili pet različnih zvokov:

■ Zelo preprost žvižg, ki ga žival večkrat ponovi, opozori „sogovornika“, naj plava tako blizu, da se bosta razumela.

■ Razmeroma preprosto zaporedje žvižgov, ki jih delfina pogosto vpleta v „pogovor“, se zdi individualno spoznavno znamenje posameznih živali.

■ Tri vrste zvokov, ki so jih tudi zabeležili, so sestavljene iz tako raznoterih zvočnih figur, da se zde izredno primerne za posredovanje informacij. Znanstveniki sodijo, da so prav ti zvoki govorica delfinov.

Ameriški delfinolog John C. Lilly odgovarja na vprašanje, zakaj tako zelo inteligentni delfini, ki znajo celo govoriti, v dolgih tisočletjih niso bolj napredovali in še vedno žive tako kot druge živali: „Biološka dvoiličnost delfinov — čeprav niso ribe, žive v vodi — in pa oblika njihovega telesa — nimajo udov — sta ovirali njihov nadaljnji razvoj. V nasprotju z ljudmi se je pri delfinih razvila le pasivna inteligenca.“ Raziskovalec namerava svoje delfine naučiti celo angleških samoglasnikov.

Znanstveniki, ki delajo za vojake, so še posebej odločeni zbuditi skrite talente delfinov. Skupini potapljačev, ki se je pod vodstvom nekdanjega astronava Scotta Carpenterja v podvodnem laboratoriju „Sealab II“ za 45 dni spustila na morsko dno, je bil dresirani delfin za poštarja, ki je prenašal sporočila iz podvodnega laboratorija do oskrbovalne ladje. V prihodnosti nameravajo izučiti delfine, da bodo znali na morju poiskati razbitine vesoljskih ladij.

Tudi ladijski konstruktorji nameravajo izkoristiti nenavadne sposobnosti delfinov. Raziskovalci so namreč ugotovili da plavajo delfini približno trikrat hitreje, kot naj bi pravzaprav zmogle njihove mišice. Dosežejo hitrost 60 km na uro. Uganko so že rešili: delfini imajo kožo, ki izredno zmanjša trenje med vodo in telesom živali. Gobasta debela koža delfinov izredno natančno občuti vodne vrtilce, ki zavirajo gibanje telesa v vodi. Koža se „vda“ vrtilcem in jih odpravi. Pri gradnji najsodob. podmornic nameravajo izkoristiti to izredno lastnost delfinov tako, da bodo podmornice prekrili s posebno mehko „kožo“ iz umetne snovi. V njej bodo nameščeni posebni elektronski senzori, ki bodo pomagali, da bo podmornica tako kot delfin „zgladila“ vrtilce.

Pri vsem tem bi tehniki vojne mornarice

Prstan pripoveduje

Žene ljubijo ponavadi nakit. Ste morda — izjema? Niste, vsekakor. Najdostopnejši nakit je prstan. Prstan z briljantom, smaragd, safirjem? Ne, takšnega nimate. Toda ali bi se odločili zanj, če bi imeli možnost? Morda bi raje tistega z rubinom, ametistom, opalom? Če je to vaša skrivnost, preberite po tihem tele ugotovitve, če ste dovolj pogumni, jih berite na glas — v družbi ali med domačimi. Morda pa je le kaj resnice v njih?

● OPAL — Izbrali ste si opal. Torej ste zelo občutljivi in sleherna malenkost žali vaš prirojeni ponos. Morate se navaditi na dejstvo, da je življenje trdo in neizprosno in da nima mnogo posluha za človeško žalost. Primanjkuje vam odločnost. Vsakdo more z lahkoto vplivati na vas, ker nimate dovolj razvitega občutka gotovosti.

● RUBIN — Ne ljubite samo dragih kamnov žarečih barv, temveč tudi žareča čustva. Nič vam ni vseeno: za vse skrbite in kažete svoje negotovanje, če ni tako, kot ste si predstavljali. Niste potrpežljivi, temveč malce sebični. Ne pozabite, da so na svetu tudi drugi ljudje, ki bi radi mirno živeli. Vi jih ogrožate!

● SMARAGD — Zlobni ste, toda tega ne kažete. Vaša barva je zelena, odenki pa modri. Radi spletkarite, ker se čutite negotovi. Tisti trenutek, ko boste srečali človeka, v katerega boste mogli upati, boste zavrgli zlobo in spletkarjenje, toda samo zato, ker vam to ne bo več potrebno.

● AKVAMARIN — Pod vašo zelo nežno zunanjostjo se skriva trdna narava in močan značaj. Lahko se obvladate, toda za hip vaši občutki prebijejo oklep vaše samodiscipline in pokažete se takšni, kot ste v resnici. Ne potrebujete moškega v oporo, temveč kot bitje, na katerem boste preizkusili svojo moč.

● SAFIR — Nežni ste, ljubki, mehki. Edina vaša napaka se izraža v pomanjkanju volje in avtoritete; to skušate zakriti z navidezno trdoto in odločnostjo. Toda to vam ne leži in postanete smešni. Ostanite takšni, kot ste; slabo igrate. Ne zanima vas denar.

● AMETIST — Ne prenašate, da se komu zamerite: preveč ste uglašeni in občutljivi. Boli vas že misel na to, da bi mogli koga užaliti. Ljudje tega ne razumejo in menijo, da ste slabič. Včasih morate udariti, namesto da božate. Tega ne znate in zato plačujete davek: omalovažujete vas in vas ne dojemajo dovolj resno.

radi uporabili delfine še kot podmornice — kamikaze. Delfini imajo namreč poseben organ, ki tako kot naprava „sonar“ na osnovi odboja zvoka pod vodo zazna predmete, samo da je organ veliko bolj popoln kot naprave ki jih je izdelal človek. Ugotovili so, da delfinovega „sonarja“ sploh ni mogoče motiti. Zato sodijo, da bi delfini lahko iskali sovražne torpede in mine. Ko pa bi jim privezali pod trebuh razstrelivo, bi delfini postali živa torpeda.

ZANIMIVOSTI

● Snov, ki sestavlja rep pri zvezdah repaticah, je tako neverjetno lahka, da tehta 150.000 kubičnih kilometrov toliko kot zrak, ki ga človek zajame pri enem vdihu.

● Pruski kralj Friderik Veliki si je dal kuhati kavo na šampanjcu in si jo je potem za nameček še popopal.

● Človek lahko živi v hermetično zaprtem prostoru, kamor ne prihaja niti atom svežega kisika, če je v istem prostoru kultura alg, imenovanih „chlorella“. Poskus so opravili v nekem sovjetskem vesoljskem oporišču in ima velikanski pomen za daljše potoke kozmonavtov na druge svetove.

● Silak Thomas Topham iz 18. stoletja je lahko z zobmi dvignil mizo s ploščino 180 cm², na katero so za nameček položili še utež za pol stota. — Nemeč Sandow pa je v trideset-

tih letih našega stoletja nastopal s 363 kg težkim mostom, ki so mu ga položili čez prsi, nakar so se peljali čezenj trije ljudje v avtomobilu. Tako je prenesel Sandow s svojim telesom težo 1451 kg.

● Cornelius Denhartog iz Oskaloose v Iowi je kadil isto cigaro petdeset let. Prvo polovico jo je pokadil na svoj poročni dan, ob praznovanju zlate poroke po 50 letih pa si jo je znova prižgal in jo pokadil do konca.

● Viljem III. Holandski je bil hkrati Viljem I. kot irski kralj, Viljem II. kot škotski kralj, Viljem III. kot angleški kralj in Viljem IV. kot kralj Normandije.

● Vse deklice plemena Cuna v okolici San Blasa v Panami imajo do starosti dvajset let in pol ime Tutu (cvetlica). Šele potem dobi vsaka svoje lastno ime.

Strokovnjaki odsvetujejo

bombardiranje telesa z viri zdravja

„Vir zdravja ne more škodovati,“ mislijo mnogi, ki nimajo medicinske izobrazbe, in skušajo dan za dnem spraviti vase kar največ vitaminov. Zato po vsej verjetnosti nič ne pretiravajo tisti strokovnjaki, ki govorijo o „vitaminskem pijačevanju“ oziroma o pravi vitaminski strasti. Čezmerni uživalci niso zadovoljni samo z naravnimi vitamini (sadje in zelenjava), marveč govtajo tudi tablete in kroglice. Odkar je dr. Hoske objavil ugotovitev, da umetni vitamini ne morejo povsem nadomestiti naravnih, čedalje pogosteje beremo svarila priznanih specialistov, ki odsvetujejo zlasti pretirano uživanje vitaminov A in D.

Vitamin A in D sta pomembna predvsem za prehrano dojenčkov in majhnih otrok. Mnogo jih je v korenčku in v špinaci, torej v hrani, ki jo dobivajo otroci že v prvih mesecih življenja. Med pripravljanim obrokom za mali naraščaj pozabljajo mnoge matere na zdravniški nasvet: prezgodaj dajejo otrokom korenček, zraven pa še ribje olje in po možnosti sintetični vitamin A. Strokovne analize pa kažejo, da vsebuje 100 gramov korenčka šestkrat več vitamina A, kot ga dnevno potrebuje dojenček v šestem mesecu življenja. Spričo tega priporočajo nekateri specialisti, da dojenčkom do šestega meseca starosti sploh ne bi dajali dodatnih količin tega vitamina.

Na zborovanju so poročali strokovnjaki za prehrano, da utegne „bombardiranje“ z vitamini zelo škodovati zdravju otrok. Raziskovalci so ugotovili pri nekaterih otrocih srbeče izpuščaje, drugim pa so izpadali lasje; nekaj otrok je zaostajalo v rasti, marsikateri je tožil, da ga bolijo kosti, kadar poskakuje ali teče.

V nasprotju z zelo razširjenim drugačnim mnenjem — pravijo strokovnjaki za prehrano — so vitamini zaviti v mnogo nepojasnjenih skrivnostih. Tako na primer še ni mogoče predvidevati njihovega učinka in pomena za določen človeški organizem. Primer: že precej časa je znano, da utegneta biti vitamina A in D zdravstveno škodljiva, o vrhnji meji njune koristnosti pa specialisti še nimajo jasnih predstav. Mnogi primerjajo vitamin D z zelo močnim zdravilom, ki ga je treba uporabljati najbolj previdno: res je, da pospešuje nabiranje kalcija v kosteh, kar je velikega pomena za rast, toda v prevelikih dozah škoduje zlasti starejšim ljudem, ker povzroča prezgodnjo arteriosklerozo.

— kdo more trditi, da bi jih bil storil nocoj; zdaj pa je stala deklica poleg njega, skoro dotikajoča se ga.

On je slonel ob debelem, lesenem stebri ter neprestano in molče gledal ven; kam: ali v nebo ali proti gradu ali na pot, tega sam ni znal; čutil je le, da je ona poleg njega.

„Deževalo?“ vprašal je ponavljaje njene besede.

In v tem je obrnil obraz k njej.

Guvernanta pa je slonela že zopet v oknu ter zrla kvišku v oblake, katere je gonil jug v redkih gručah po nebu.

„Elza!“

Rekel je to tako tiho, šepetaje, da je neumljivo, kako ga je mogla čuti; pa čula ga je dobro. Zganila se je malo, pa slonela venomer v oknu.

Ženska je čudna stvar. Ne govorite mi, da jo omami duhovitost, lepota, in da ji ljubezen šine kar tako z jasnega v srce — seveda, ljubezen! Duhovitost, lepota — smešno! Priložnost — ona jim je poguba.

Doktor tudi ni vdružil izustil njenega imena.

Položil ji je roko okoli pasa — strast, poltema in mamljiva vonjava cvetic, vse je vplivalo nanj; in v tem trenutku mu je slonela deklica na prsih, glasno ihteča, ter zakrivala obraz z obema rokama. Snel ji je roki raz lice ter poljubljaj jo strastno. Pa izvila se mu je iz rok.

„Elza, recite mi, da me ljubite,“ hitel je on, „kolikrat sem vas že prosil tega in vi veste, da vas ljubim bolj nego...“

„Stojte, doktor,“ reče ona z lahkim smehljajem, „obljubila sem vam odgovor, toda prej moram vedeti, ali vam ga pristuje zahtevati!“

„Elza!“ deje Hrast očitajoč.

„Ste si li popolno v svesti svoje ljubezni?“

„Kaj zahtevate, da vam jo dokažem?“

„Ničesar zdaj! Edini čas mi jo bo dokazal.“

„Jaz vas ne umem!“

Doktor res ni vedel, kam meri ona.

Guvernanta pa je stopila naglo v drugi konec cvetnjaka, kjer so nad toplico cvele mnogovrstne pozne rože. Odlrgala je malo cvetlo ciklaman ali korček ter vrnila se k doktorju. Gredeč mimo okna je pogledala ven na pot, da li nihče ne prihaja.

„Vzemite to cvetko, doktor! Ali veste, kakov pomen ima? O, tega ne veste! Vdanost in potrpežljivost — pomenja ta cvet. Hranite to rožo; in kadar vam bom podala drugo enako, tedaj...“

„Tedaj?“ vzkliknil je on nestrpljivo.

„Tedaj vam odgovorim, ali pa mojega odgovora želeli ne boste!“

„Čemu to igranje!“ ugovarja Hrast.

„Ah, vi se bojite kake romantične burke,“ nasmehne se Elza, „verujte mi, nič romantike, nič poezije! Samo malo potrpljenja in nekoliko — stanovitnosti je treba!“

„Vi mi ne zaupate!“

„Potem bi vam tudi te cvetke ne ponujala!“

Stala je pred njim s sklenjenima rokama in zapeljivi smehljaj ji je igral na ustnih. Doktor se ni mogel premagati: objel jo je novič in zdelo se mu je, da sta drug drugega poljubila; pa zmfen je bil tako, da se je stoprav na Elze živahen opomin, katerega je bila čula korake in govor od grada sem, vrnil na svoj stari sedež. Ona je vzela zopet pletenje v roke, Hrast pa je naglo spravil korčkov cvet v listnico. Toda svoje razburjenosti ni mogel tako naglo zmagati niti prikriti; ugodno je le bilo, da sta se Bole in Meden, katerega sta malo trenutkov pozneje stopila v cvetnjak, še vedno živo razgovarjala o omenjeni hraščini.

Takoj potem je odšla guvernanta v grad po svojih opravilih.

Ciklaman

„Seveda, pri vas ne znate tega; a pri nas v Nemcih — I Nocojšnja noč je Valpurgina noč,“ zavrne ona skoro skrivnostno.

„Ah, čul sem o teh nemških bajkah; čudne reči se gode nocoj — da, da, jutri je prvi dan majnikov; nocoj pa živi vse, vse govori, vse se giblje v vsej narodi, kamen in skala, leskov grm in star, ozebel macesen, marjetica v travi in vse, vse — in coprnice letajo nocoj po zraku, ka-li?“

„Nima li res nekaj čudnega — lepa prva majnikova noč?“

„Skoro da! A te bajke so sumljive; vsa naroda vstaja zdaj, vse duhti in cvete — in plički stavijo gnezda; povsod se buči nova življenje; tu ni čudo, da si je človek to po svoje tolmačil ter ustvaril si svoje pojme v teh skrivnostno delujočih silah. Mi imamo enake bajke in prostem narodu — toda Valpurgine noči ne poznamo; na njenem mestu je pri nas kresna noč.“

Guvernanta je bila vstala ter odprla malo okence; gorak južni veter je pihal čez gredice. Peščeno pot proti gradu pa je obseval mesec, tako da je bilo lahko videti, se li kdo bliža od tam cvetnjaku.

„Deževalo bode morda — kaj menite?“ reče polglasno ter se skloni malo ven, oziraje se proti nebu; a takoj upre zopet pogled v Hrasta, poleg katerega je stala.

Njemu ni bilo treba storiti dveh, treh korakov do nje

Otrok nima teka

Mnogokrat se starši pritožujejo, da njihov otrok ne je, da nima apetita. Zdravniki pravijo, da je tek izločanje prebavnega soka, ke se stoji iz izločkov žlez slinavk in želodčnih žlez. Proizvajanje tega soka je refleks in kot vsak refleks je tudi tek živčna reakcija. To živčno reakcijo pa lahko vzbudimo s kakim čutnim organom, kot n. pr. z očmi, z vonjem ali z okusom. Ker refleks potuje preko možganov, žlez slinavk in želodčnih žlez, ga lahko kjerkoli na tej poti vzbudimo ali prekinemo.

Tako lahko izgubimo tek do jedi, če nas je močno strah ali če imamo veliko skrbi in težav. Dobro opazujmo, kako se tek svojega otroka spoznava, kako se telesno in duševno počuti. Povsem normalno pa je, če zgubijo otroci tek pri telesnih boleznih, kot so nalezljive in otroške bolezni, vročina, prebavne motnje in podobno. Priporočljivo je, da pri izgubi teka ne ponujamo bolniku — otroku mleka za žejo, ker je mleko zaradi svoje visoke hranilne vrednosti zelo nasitno in odvzame — že tako slab — tek do jedi. Namesto mleka mu raje ponudimo sadne in zelenjavne sokove, kompote ali sadje, ki gasijo žejo, obenem pa vzbujajo tek.

Dojenčkom, ki neradi jedo, bi morali dati skromnejše obroke, tako da po jedi ostanejo še malo lačni. Kadar dojenček pije, moramo preprečiti, da bi ga okolica motila pri njegovem opravljanju. Če pije iz stekleničke, mora biti hrana vedno enako topla. Tudi pri starejših otrocih se zelo obnese tak način prehranjevanja, da ostanejo po jedi še malo lačni. Vendar hrana ne sme biti enolična temveč pestra. Tudi pripravljena in ponudena mora biti na vabljivo način. Vmesne malice in sladkarije moramo popolnoma opustiti. Priporočljivo je otrokom pred obrokom ponuditi sadje, sadni sok ali surovo zelenjavo, ki povzroči večje izločanje prebavnih sokov in tudi pogasi žejo. Na splošno pa se ravnamo po nagonu, ki ga otrok ima do hrane. Seveda mu ugodimo le toliko časa, dokler je to nagon po naravnih živilih. Otroško željo po sladkarijah najbolje zadovoljimo s tem, da mu po jedi ponudimo še pecivo ali kakšno drugo močnato jed.

Nekateri zdravniki priporočajo za otroke, ki nimajo teka, dvodnevni sadni dan. Dva dni zaporedoma mu dajemo samo sadje, za žejo pa same sokove. Če bi zvečer prvega ali drugega dne začutili močno lakoto, mu lahko ponudimo kos črnega kruha. Uživanje kruha prisili otroka k žvečenju, za kar je ponavadi prelen; žvečenje pa pozivi tudi stolico. Otroci, ki neradi jedo, so namreč nagnjeni k zaprtju. V naslednjih dneh damo otroku skuto, kruh z maslom in med ali marmelado, eno v mehko kuhano jajce, pusto meso, zdrobovo ali drugo kašo z dodatkom nekaj mleka. Otroci, ki se hitro utrudijo, se morajo pred jedjo malo odpočiti.

Nemajhen pomen za otroke s slabim tekom do hrane ima tudi pravilna priprava in izbira jedi. Izbiramo in pripravljamo take jedi, ki niso nasitljive, torej mu ne dajemo mastnih in ne preveč škrobnatih — močnih jedi. Pripravimo jih tako, da prijetno dišijo, ker tudi vonj igra veliko vlogo pri vzbujanju teka. Torej živila pražimo, dušimo ali pečemo. Jed ne sme biti niti preslana, niti presladka, temveč le prijetnega okusa. Tudi barva jedi je za vzbujanje teka važna. Jube obogatimo in okrasimo s sesekljanim zelenim peteršiljem ali na kocke zrezanim korenjem; glavne jedi kombiniramo tako, da je več privlačnih barv; solate pa naj bodo raznolike: zelena, pesa, korenček; za spremembo pa tudi sadne solate.

Vse jedi naj bodo ponudene v lepem in prijetnem okolju. Otrok raje je, če je istočasno vsa družina in je med tedjo mirno prijetno vzdušje. Med jedjo otroka ne kregamo in ga tudi ne učimo ali sprašujemo, kako je bilo v

Barve - čarovnice prostora

Ali imate mogoče v stanovanju prenizek, majhen in mračen prostor? Ali bi radi ozko, toda visoko sobo, podobno hodniku, spremenili v udoben stanovanjski prostor? Ali čutili, da vas vaše klasično in okorno pohištvo preveč "stiska" v majhni sobi sodobnega stanovanja? Ali bi radi predolgo sobo vizualno skrajšali?

Poskusite izbrati čarobno moč barv, ki morejo, če se jih lotimo strokovno, opraviti v stanovanjih prave čarovnije.

Pobarvajte stene in strop z belo barvo — ali strop z belo, stene pa svetlo rumeno — in vaš a nizka, majhna in temačna soba bo v hipu videti bolj prostrana in svetlejša.

Temna barva na stropu in svetla na stenah bosta pripomogli, da bo soba-hodnik prijetnejša. Namesto rdečega ali vijoličastega blaga, namesto oranžne ali rumene prevleke na velikem kavču in težkih naslanjačih

prekrijte pohištvo z dekorativnimi sintetičnimi ali platnenimi prevlekami v hladnejši barvi, na primer modri sivo modri, zeleno modri... Te barve ne bodo "pritiskale" prostora, ampak ga bodo razširile. In nasprotno: če na konec predolge dneve sobe postavite garnituro za sedenje (mizico, naslanjače), prevlečeno s toplimi barvnimi odtenki (rdeče, rumeno, oranžno), toda v pastelnih različicah, boste približali prostor in se vam bo delo, da so stoli bližje, kot so. Rdeča barva, kadar je močna in nepastelna, povzroča po daljšem gledanju utrujenost, pozneje živčnost in jezo. Zato je ne uporabljajte za velike površine (prevleke kavčev ali naslanjačev), temveč le v manjših množinah: za prliček, senčnik, vazo, (tvegana je tudi preproga), svečnik...

Sicer pa ni treba pretiravati s preveliko nevtralnostjo prostorov in uporabo preveč pastelnih barv: sivih, črno belih in mornih, ker morejo povzročiti pri stanovalcu pobotost.

Ko uporabljate barve, delajte to zmerno. Ne boste se zmotili, če boste za svojo dnevno sobo izbrali preprogo v nevtralni barvi, ker bo pomirjala prostor. Prav tako ne bo napak, če bodo prevleke vašega kavča in stolov pastelne, in ne vreščiče, hladne ali tople, toda vedno umirjene.

Če nimate dovolj izkušenj z barvami, se odločite za tako imenovano enobarvno harmonijo. Ta nastane, če za naslanjače, ležišča, zavese in preproge uporabimo različne

Poskusite!

JUHA: Za juho vzamemo kocko kurje juhe, liter vrele vode in tri žlice drobnih jajčnih testenin. — V vrelo vodo vržemo jušno kocko in takoj zakuhamo testenine. Ko vro sedem minut, je juha pripravljena.

SPINACA: kilogram mlade špinace, slan krop, žlica masti, pol žlice drobno zrezane čebule, ono in pol žlice moka, zelen peteršilj, strok česna, malo mleka in dve žlici smetane, poper. — Prebrano in oprano špinaco prevremo v slanem kroplu, nakar jo stresimo na cedilo, da se odteče. Malo jo polijemo z mrzlo vodo, da se hitreje shladi. V močalcu jo zmeljemo ali pa sesekljamo z nožem. V kozici segrejemo mast, zarumenimo čebulo in moko ter zalijemo z vodo in mlekem ter dodamo špinaco. Solimo. Vre naj deset minut. Gotovo jed potrosimo s sesekljanim peteršiljem, poprom, dodamo s soljo strt česen in zamešamo smetano. Vreli ne sme več.

OCVRTI KRUHKI: Iz dan ali dva starega belega kruha narežemo za prst debele rezine. Za osebo potrebujemo dve ali tri. V globokem krožniku raztopimo dve jajci. V drug krožnik zlijemo malo mleka in vanj za trenutek polagamo pripravljene rezine, ki jih takoj nato pavaljamo po obeh straneh v jajcu. Potem jih hitro ocvremo v vročem olju ali na masti. Cvremo hitro in tik preden ponudimo. Rezine morajo biti zlatorumeno, v sredini pa sočne.

JAGODE S SMETANO: tričetrt litra jagod, štiri žlice sladkorja v prahu, dvajset dkg sladke smetane. — Oprane in odcejene jagode naložimo v steklene skodelice, jih potrosimo s sladkorjem in postavimo na hladno. Preden damo na mizo, stopemo v sneg smetano in jo razporedimo po jagodah.

Drobni nasveti

■ Zelenjavo shranjujte prav v spodnjem delu hladilnika, vendar jo morate vedno zaviti v debel papir. Tako bo nekaj dni ostala sveža in tudi ne bo zmrznila.

■ Limona, ki ste jo že ostrgli, se ne bo posušila, če jo shranite v stekleni posodici s soljo, naribana limonina lupina pa bo dalj časa sveža, če jo pomešate s sladkorjem.

■ Kadar pripravljate sladoleđ iz prahu v vrečici, lahko namesto mleka uporabite sladko smetano. Sladoleđ bo sicer dražji, vendar mnogo okusnejši.

■ Napočena jajca boste lahko skuhal, ne da bi se razlila, če dodate vodi malo kisa.

■ Jelenja koža bi morala biti v vsakem gospodinjstvu. Ne uporabljamo je le za čiščenje oken in ogledal, ampak tudi za čiščenje srebrnih predmetov in nakita.

janje teka važna. Jube obogatimo in okrasimo s sesekljanim zelenim peteršiljem ali na kocke zrezanim korenjem; glavne jedi kombiniramo tako, da je več privlačnih barv; solate pa naj bodo raznolike: zelena, pesa, korenček; za spremembo pa tudi sadne solate.

Vse jedi naj bodo ponudene v lepem in prijetnem okolju. Otrok raje je, če je istočasno vsa družina in je med tedjo mirno prijetno vzdušje. Med jedjo otroka ne kregamo in ga tudi ne učimo ali sprašujemo, kako je bilo v

šoli ali kje drugje, da ne postane zaskrbljen ali zamišljen. Prigovarjanje pri jedi pri nekaterih otrocih prav tako malo pomaga, kot siljenje ali grožnja. Marsikateri otroci lahko zaradi takih prigovarjanj ali groženj držijo grizljaj jedi po ure dolgo v ustih in ko ga končno pogoltnejo, ga kmalu nato tudi izbruhajo. Prebrambeni znanstveniki pravijo "Jei samo, kadar si lačen in neha jesti, ko si sit." To je treba upoštevati tudi pri otrocih, ki neradi jedo.

Ostali večer je potekel brez zanimivega dogodka; edina Boleška je slutila nekaj, kajti doktor se ji je zdel nenavadno zgovoren.

"Nekaj hoče prikrivati," sodila je in morda je bilo res to vzrok Hrastove nenavadne veselosti.

Pa še nekaj je bilo hišni gospodinji sumljivo: doktor se je namreč pri večerji Elze skoro ogibal; niti deset besed ni govoril ž njo.

Dobro oko glede slabosti in skrivnosti drugih — to ima vsaka ženska.

Tem veselejši je bil Meden, ki je vsled previdnosti hišne gospodinje sedel poleg guvernante; pa tudi njena bližina ni zaprečila, da bi ne bil pričel dvakrat ali celo trikrat pogovora z Boletom o lesni kupčiji. Kramarske narave tudi ljubezenska strast ne uduši.

DEVETO POGLAVJE

Majnikovi krasni dnevi so potekali enakomerno nad Borjem kakor vsi drugi vsega dolgega leta. Saj je pa tudi vsa okolica in leža našega trga jasno svedočila, da je tu ustvarjeno vse le za nekako neizogibno enakomernost in lahko površnost. Oni nizki holmi krog in krog s svojim svetlo zelenim bukvjem, na pol razprostrta ravan na vseh straneh, majhna mirna vodica, ki goni nekaj mlinov in žag — vse to ne povzroča globokih vtisov. Snažene planine — oh, kje so tam daleč v ozadju, in jezera tudi ni, takega skrivnostnega jezera s tolmuhi, prozornimi morda nekaj sežnjev globoko — potem pa temnimi in brez dna. Je li čudno, da tudi vsi dogodki v naši povesti teko tako polagano, enakomerno in da ni burnih prizorov niti ognjenih besed? Jezera ni, skrivnostnega globokega jezera s temnimi tolmuhi!

In vsi ti pogovori, bo besedovanje, kako površno, brez jedra, brez duhovitega zrna je vse to! Škoda, pa naši Borjani so taki in drugačnih ne smemo risati. Morda bo pa vendar kdo našel samega sebe v njih, sicer ne po licu, pa spoznal se bode ter dejal: da, taki smo!

Mesec majnik je potekal in zadnji njegovi izredno gorki dnevi so prinašali nekaj novega Borjanom. Nekaj tujih rodbin je dospelo semkaj, da prebijejo poletje v zdravem zraku na deželi. Stanovanje se je lahko dobilo, do železnice tudi ni bilo daleč, in zato so taki gostje že več let obiskovali Borje.

Tudi Meden je rad oddajal stanovanja v svojem gradiču ali pa v lepi, prostorni pristavi, oddaljeni kake četrt ure od grada, kjer je bil nalašč za tujce pripravil nekoliko sob. Kadar koli se je prikazal tuj obraz v obzidju borjanskega trga, vselej so imeli naši znanci zvečer pri pivu veliko posvetovanje, kdo je pač ta tujec, od kod je in, kar je bilo najvažnejše — je li bogat ali ne. Sodnik Majaron se je brugal ze vse lastnosti vsakega prišleca, adjunkt Megla pa samo za ženstvo. Drugi so uvrstili svoje zanimanje med ta dva različna pola. Ta radovednost je bila pa tako živa, da se je baje pred nekaj leti sodnik Majaron že resno posvetoval s svojim adjunktom, ne bi li bilo umestno nekega tujca zapreti kot golovega ogleduha, ker konec drugega dne svojega bivanja v Borju še ni bil stopil na ulico in nihče ni vedel njegovega imena. Tudi okrajni glavar in župan sta stikala glavi, k svoji sreči pa je prišel tujec tretjega dne zjutraj na pivo in golaž v gostilno in tam se je spričal kot star penzioniran stolnik, katerega je dva dni po glavi trgalo.

Nocoj je Majaron prvi sprožil pogovor o tujcih.

"Ta Lah, ki meni nasproti stanuje, je jako originalen," dejal je, iztrkavši po stari navadi svojo pipo pod

mizo, "ves ljubi dan sloni v oknu ter puši cigarete in gleda v moje stanovanje! Jaz bom okna zagnill!"

"Morda hoče gospici hčerki dvorjaniti?" omeni Hrast, kateri je imel privilegij izreči kaj takega.

"Saj je oženjen!" deje sodnik s smehom.

"In kako lepo ženo ima," vzklikne Megla z drugega konca mize, "vsak dan se trikrat preobleče."

"Kdo?" vpraša davkarski nadzornik.

"I nu — ona!" reče adjunkt nejevoljno.

"To še ni dovolj za lepoto," omeni Majaron, "toda gospod Megla ima prav; ta žena je res lepa. Vi je še niste videli, doktor; toda povem vam, da je krasna. Često me spominja one lepe francoske markize v Slatinskih topličah..."

"Katero ste hoteli odpeljati, pa novcev niste imeli!" ustavi ga Hrast naglo, da zapreči povest, katero so vsi od besede do besede na pamet znali.

"Resda! Ah, saj sem vam menda že pripovedoval o tem! Toda — ta Lahinja je popolnoma taka ko tista markiza!"

"Preveč otrok ima, da bi bila interesantna," reče doktor malomarno.

"Potem vam bo druga bolj dopadla, katera je danes prišla na Medenovo pristavo," reče skrivnostno davkarski nadzornik, v svesti si, da pove nekaj čisto novega.

"Kaj? Kdo? Od kod?" povpraševali so od vseh strani. Tudi Hrast je bil radoveden.

"Da, da! Danes popoldne sta se pripeljala dva tujca, gospod in gospa, s postaje naravnost na Medenovo pristavo."

"Ste li pozvedeli, od kod sta?" sili Majaron.

"To seveda!" odgovori oni ter si prižiga novo smotko.

"Iz Gorice sta prišla!"

(Nadaljevanje sledi)

Na izletu pri svojih

Dobim pismo: Pridem točno, pri vsakem vremenu, ob 17. uri po Tebe. Bodi pripravljen, organizacija to zahteva. S seboj vzemi le dobro voljo, drugo pa bo moja skrb.

Pismo dobim ob 12. uri istega dne, imam torej pet ur časa, da se pripravim in poslovim od svojih, med katerimi je enajst vnučkov. Težko se ločim od njih, kajti oni so moja zabava in posel. Večer že lega v mojo dušo, ki se je polasča časih mehka otožnost. Vse to ve moj dobri prijatelj in tovariš. Za njegovo skoraj odločno, skoraj bi rekel trdo besedo, pri kateri ni mesta kompromisa, se skriva mehka in dobra duša.

Točno ob napovedani uri se prikaže prijatelj s katrcem (to je njegov avtomobil), ki je njega in njegovo ženo prepeljal pred kratkim zanesljivo preko številnih meja devetih držav.

Po kratki izmenjavi besed in slovesa jo mahneva proti St. Ilju, čez Zopračce in Rožek po Rožu, mimo Antoniča na Reki, kjer so svojčas Avseniki igrali skozi deset dni Rožanom, skoraj noč in dan. To je bil nedvomno najdaljši koncert Avsenikov v začetni praksi.

Lahko bi jo ubrala po bližnjici, toda prijatelj hoče spoznati naše slovenske vasi tudi po slovensko. Pot naju pelje preko St. Jakoba, Podgorij, Podsinje vasi in St. Janža, kjer se ustavi pri tovarišu Hanzeju

Weissu, nasledniku dolgoletnega predsednika Slov. prosvetne zveze v Celovcu dr. Francija Zwittera. Kakor njegov oče, ima tudi sin Hanzej zelo razvito krojaško obrt in kakor oče, je tudi sin prevzel skrb za dobrobit našega ljudstva. Ni naključje, da je prijazni, požrtvovalni in priljubljeni prosvetaš dobil za ženko zvesto pevko bilčovskega pevskega zbora (ki sem ga hodil tudi jaz poučevat) in kateri sem kot priznanje poklonil pesem „Katrcu“. V njej je skrita, v valčkovem tempu, vsa mehka hvaležnega srca, ki se stopnjuje v fortisimo, kot krik ranjenega in ponižanega naroda. Katrcu, družica sedanjega predsednika Slovenske prosvetne zveze, je bila svojčas kot mlado dekle z družino vred izseljena, kjer je okusila mrzlo tujino. Zato mi je „Katrcu“ najljubša pesem. Veliko jih je, ki jo doživijo, tako tudi moj prijatelj.

Prijazna gospodinja nama je ponudila turško kavo, ki sva jo hvaležno sprejela. Voščili so nama srečno pot, ki naju pelje naprej proti Kapli ob Dravi. Zamišljen v spomin na nekdanje dni se oziram na Kapelške rute pod Zingarco, kjer je bila nekdanj domačija Žerjavov (sedaj popačeno ime Scheriau) in moje drage mamice.

Peljeva se skozi Kožentavro proti Ljubelju. Ko prideva do Hudičevega mostu (po nemško Teufelsbrücke), vprašam tovariša, ali ve, zakaj se most tako imenuje. Ne. Dobro, če hočeš, ti bom povedal: Na brezupnem terenu domačini niso bili zmožni zidati mostu. Pa se jim ponudi hudobec, češ, jaz vam bom napravil most, pod pogojem, da bo prvi, ki bo šel čezenj, moj. Prebrisani domačini, vajeni gorskih strahov, so privolili. Prepričani so bili, da bodo hudiča prekanili. Ko je bil most gotov, je prišel hudič po žrtev. Toda domačini so spustili čez most kozla. Treščilo je in zagrmelo po gorovju, hudič je spustil smrad, odšel in ga ni bilo več...

Medtem sva prispela že do meje. Miličnik naju sprejme prijazno. Mojega tovariša vpraša za kraj rojstva in tedaj slišim, da je bil — kar se redko zgodi — rojen na Atlantskem oceanu. Najina pot gre dalje po lepi cesti proti Tržiču, kjer sva se s prijateljem pred tremi leti spoznala. Nisem si zapomnil imen vasi, skozi katere se peljeva s katrcem po gladki cesti. Gorenjske vasi so to, ki rastejo kot gobe po dežju. Vem samo to, da je Gorenjska biser slovenske zemlje, kot je naša Koroška, samo bolj obširna, razkošna in tudi že bolj moderna; napredek je viden v vsakem oziru. Že se prikažejo obrisi Kranja, kjer sem pred leti imel koncert, po

koncertu pa družabni večer, ki ga ne bom nikoli pozabil. Skoraj do jutra smo peli in svirali naše lepe narodne pesmi. Posebno za pevovodjo je družabni večer nekaj lepega, tam se oddahne in spočije, tam je njegov trud poplačan; pa tudi pevci se sprostijo in so veseli.

Prispela sva na cilj. V središču novega Kranja ima moj prijatelj hišico. Kar strmim nad praktično, moderno arhitekturo, h kateri je tudi sam veliko prispeval. Nato mi njegova žena pokaže vrtec, kjer ne rastejo samo domače rože, ampak je to skoraj majhen botanični vrt.

Čas je, da greva — kot domenjeno — v prijazno gostilno „Ančka“. Tam naju čaka kvartet iz Liparjevega zbora „France Prešeren“, ki mi je po intervenciji mojega prijatelja pripravil družabni večer. Ko prideva ponoči pozno in dobre volje domov, me vpraša prijateljova žena Iva: No, kako je bilo? In jaz na to: Pili smo, kot bi cerkev prodali, kadili tako,

kot bi skedenj zažgali, peli pa kot angelci.

Naslednjega dne, malo zaspana, a zdrava, se podava na ogled mesta Kranj, ki sem ga doslej le malo ali skoraj nič poznal. Najprej naju vodi pot v Prešernov gaj, kjer smo pred več leti v počastitev velikega pesnika na njegovem grobu zapeli koroško narodno „Pojdaj v rute“. Potem me je prijatelj štiri ure vodil po mestu in mi razkazoval zanimivosti. Med temi tudi glasbeno šolo, v kateri deluje kot ravnatelj tovariš Peter Lipar. Zanimala me je Kokra s vojimi barvami, ki se jih nisem model dovolj nagledati z visokega mosta. Vprašam prijatelja, kam pa zdaj; boš že videl, se glasi njegov rezki odgovor. Peljeva se malo iz mesta, nenehno navzgor po vijugasti cesti, ki je ni hotelo biti konec. Me hočeš peljati v nebesa, ga vprašam. Kmalu bova tam, mi odvrne, le potrpi.

Medtem sva prispela na vrh gore, kjer stoji ogromen moderni hotel. Po več stopnicah prideva na vrh zgradbe. Kakor da bi se odprla nebesa, imaš pred seboj vso krasoto gorenjske dežele. Razkazoval mi je vse hribe in gore, opisoval vse stare gradove in cerkve, kjer je deloval ta ali oni znameniti župnik. Seznanil me je z vsem, kar je bilo zanimivega.

Že malo utrujena se vrneva na njegov dom, kjer je bilo kosilo. Ko se potem malo odpočijeva, se pripraviva spet na drugo pot, tokrat v Kamnik in v Mekinje, rojstni kraj Cilke-Mojceje, ki ima enajst otrok. In od tam še v Domžale, kjer sva obiskala nekaj sorodnikov.

Zadnja in nabolj zanimiva postaja najinega izleta pa je bila pri Jaki Zanoškarju v Količevem pri Domžalah. Tam smo se srečali z znanim oktetom „Bratje Pirnat“. To je bil drugi družabni večer, ki mi ga je pripravil moj neutrudljivi prijatelj in tovariš Stane. Ko se je zvečerilo, so prišli bratje Pirnat, eden za drugim, prijaznih obrazov, iz katerih je žarel zdrav, nepokvarjen humor, kakor ga najdeš le še na deželi. Zbrali smo se v njihovi pevski sobi, kjer se shajajo na vajah. Od samega veselja, lepega petja, smeha in radosti smo pozabili na jed in pijačo, s katero je bila miza bogato obložena. Glavno besedo na tem edinstvenem večeru je imel Peter Pirnat, ki je rojen hu-

morist. Tako pristnega in naravnega imitatorja še nisem slišal. Celo moj prijatelj, ki se ne smeji za vsako malenkost, se je držal za trebuh. Daleč čez polnoč sva se dobre volje in nasmehanih obrazov vračala domov.

Toda mojega izleta še ni bilo konec. Bilo je lepo nedeljsko jutro, ko me prijatelj pokliče: Pavle, vstani, gremo z družino na planino! Komaj se prikažem, že me napadejo z objemi, voščili in darili za moj god. Solze hvaležnosti mi zdrsnejo po licih. Spijemo kavo, na vrtu napravimo še nekaj posnetkov, potem pa v avto in hajzdi na planino.

Kot v sanjah gledam med vožnjo lepe gorenjske vasi. Ko se peljemo čez novi, 75 metrov visoki most, zagledam stolp na novo popravljene romarske cerkve na Brezjah. To je dan, ki ga je naredil Gospod, sončen in — moj godovni dan. Prijatelja prosim, da bi se kratko ustavili in pogledali v cerkev. Takoj je privolil. Na ogromnem parkirnem prostoru nas sprejme več ljudi, ki skrbijo za red, nad vse prijazno, kar drugod ne doživijo zlepa. Bil sem presenečen. Pred cerkvijo polno romarjev, v cerkvi petje. Tak je „strašni“ komunizem v Jugoslaviji! Preden stopimo čez prag, mi stisne prijatelj nekaj drobiža v roko; še na to je mislil. Ko spet pridemo ven, kupi še nekaj spominčkov za moje cicibane, potem pa gre naša pot dalje proti planini.

Jelovica, to je Stanetov raj. Tam ima svojo novo prostorno in udobno kočjo, na katero je upravičeno tako ponosen. Stoji v višini 1000 metrov. Čudovit pogled se ti odpre na planine in na gorenjske vasi, v katerih so se rodili slavni možje, kot Prešeren, Čop, Finžgar, in drugi. In še Blejsko jezero, otok, kinč nebeški, biser kranjske zemlje, ti priplava pred oči. Okoli kajžice pa rastejo gorske rožice, jagode in maline, kot bi bile nasajene.

V naši družbi je bil tudi Marjan, specialist za srbsko narodno jed, ki je znana tudi že pri nas. Prvič sem videl, kako se čevapčiči pečejo na žaru; prvič sem jih jedel. Je to izdatna in okusna jed, zraven pa veliko čebule.

Naužili smo se gorskega zraka. Hvaležno smo se ozrli proti nebu, ki nam je poklonilo ta rajski kotiček zemlje. Potem smo se poslovili. Nekateri so se z avtom vrnili v Kranj, mojega prijatelja, njegovo ženo Ivo in mene pa je katrcu spet potegnila proti Koroški. Pozdravljena, Gorenjska, in če bog da — nasvidenje!

Splošno je znano, da je Jugoslavija gostoljubna dežela, še posebej pa velja to za Slovence, med katerimi je moj prijatelj in tovariš Stane Abe, grafik v Kranju, ki sem mu teh nekaj utrinkov namenil iz hvaležnosti za prelepi in nepozabni izlet.

Pavle Kernjak

TA TEDEN VAM PREDLAGAMO:

Branje za otroke

šil.

- Janko Glazer: **PESMI ZA OTROKE**, 108 str., ilustr., kart. 18.—
- **SIRENA IN RIBIČ**, večbarvna slikanica, br. 9.—
- **KAZNOVANI LISJAK**, večbarvna slikanica, br. 9.—
- **PRIJATELJA**, večbarvna slikanica, br. 9.—
- **PUJSEK GRE RIBE LOVIT**, večbarvna slikanica, br. 9.—
- **TRGOVEC ALI**, večbarvna slikanica, br. 9.—
- **ZAKLAD V ŠKRATOVI SKALI**, večbarvna slikanica, br. 9.—
- **VESELO RAJANJE V GOZDU**, večbarvna slikanica, br. 6.—
- Ela Peroci: **ČEBELICE**, zgodba za otroke, ilustr. kart. 10.—
- Branka Jurca: **ŽREBIČEK BREZ POTNEGA LISTA**, zgodbe za otroke, 34 str., ilustr., kart. 34.—
- **MLADI VEDEŽ**, leksikon za otroke, 166 str. velikega formata, barvne ilustracije, kart. 127.—

Posamezne knjige lahko naročite po pošti. Plačilo možno tudi v obrokih.

KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA“ CELOVEC, WULFENGASSE

IZREKI

● **Žena, ki hlini smeh v ljubezni, dela isto kot otrok, ki poje v noči, kadar ga je strah.** (J. J. Rousseau)

● **Na dva načina je mogoče osvojiti žensko: z zunanostjo ali s čustvom.** (H. Bataille)

● **Moški ne more biti prijatelj ženske, dokler je lahko njen ljubimec.** (Balzac)

● **Če dušo odmislimo, je žena v ljubezni kot lira, ki izdaja svoje tajnosti samo tistemu, ki zna nanjo dobro igrati.** (Balzac)

● **Spoštovanje in ljubezen morata biti tako dobro razdeljena, da se medsebojno podpirata, ne da bi spoštovanje udušilo ljubezen.** (Pascal)

● **Ljubezen je močna kakor smrt!** (Salamon, Slavospjev slavospjevov)

HEINRICH BÖLL

Moja noga je zelo draga

Dali so mi priložnost. Poslali so mi dopisnico in mi sporočili, naj pridem v Urad za delo. In sem šel v Urad za delo. Tam so bili zelo ljubeznivi z menoj. Iz kartoteke so potegnili moj list in rekli: „Hm.“ Tudi jaz sem rekel: „Hm.“

„Katera noga?“ me je vprašal uradnik. „Desna.“

„Cela?“

„Cela.“

Spet je rekel: „Hm.“ Potem je pregledal nekaj lističev. Hm. Lahko sem sedel.

Končna je mož našel listek, ki se mu je zdel pravšen. Dejal je: „To bi bilo nekaj za vas, menim. Lepa stvar. Lahko boste sedeli. Čistilec čevljev pri javnem stranišču na Glavnem trgu. Kako se vam zdi?“

„Ne znam čistiti čevljev. Zmeraj so se spotikali nad mano, ker si nisem znal očistiti čevljev.“

„Lahko se naučite,“ je rekel. „Vse se da naučiti. Nemec zna vse. Če hočete, se lahko v brezplačnem tečaju naučite, kako se čistijo čevlji.“

„Hm,“ sem dejal...

„Torej velja?“

„Ne,“ sem dejal, „ne bom. Hočem večjo invalidnino.“

„Ste znoreli!“ je odgovoril uradnik, zelo prijazno in milo.

„Nisem nor, nihče mi ne more vrniti noge, tudi cigarete ne smem več prodajati, že zdaj mi delajo težave.“

Uradnik se je zleknil v stolu in globoko zadihal. „Dragi prijatelj,“ je dejal, „vaša noga je prekleto draga noga. Vidim, da ste stari devet-

indvajset let, vaše srce je v redu in sploh ste popolnoma zdravi, razen noge. Najbrž boste živeli sedemdeset let. Prosim, zračunajte: mesečno sedemdeset mark, dvanajstkrat na leto. Torej: enainštirideset krat dvanajst krat sedemdeset. Prosim izračunajte to, brez obresti, povrh pa še pomislite, da vaša noga ni edina noga. Tudi niste edini, ki bo dolgo živel. In zdaj zahtevate, naj vam zvišamo invalidnino! Oprostite, toda vi ste znoreli.“

„Dragi gospod,“ sem dejal in se tudi zleknil in globoko zadihal, „menim, da zelo podcenjujete mojo nogo. Moja noga je mnogo dražja, moja noga je zelo draga noga. Ne samo, da je moje srce v redu, tudi v glavi sem popolnoma zdrav. Pazite!“

„Zelo malo časa imam.“

„Pazite!“ sem rekel. „Moja noga je namreč rešila življenje mnogim ljudem. Vsak med njimi uživa danes prav lepo rento.“

Takrat je bilo takole: ležal sem popolnoma sam nekje spredaj. Rekli so mi: pazi in javi, če bodo prišli, da se bodo drugi lahko pravočasno umaknili. Štabi so pospravljali svoje stvari, niso se hoteli umakniti ne prezgodaj ne nepozno. Sprva je bil še z menoj tovariš, toda njegova je sovražnik zadel in je padel. Bil je mrtev. Z njim niso imeli naši velikih stroškov. Sicer je bil poročen, toda njegova vdova je zdrava in lahko dela, zaradi njega vas ni treba skrbeti. Bil je zelo poceni. Samo štiri tedne je bil vojak; stroški zanj so bili: ena dopisnica in malo koma. Bil je pač priden vojak, dal se je pravilno ustreliti. Zdaj sem bil sam in me je bilo strah.

Bilo je hladno, tudi jaz sem se hotel umakniti, da, hotel sem se umakniti, ko...“

„Zelo malo časa imam,“ je dejal možakar in začel iskati svoj svinčnik.

„Ne, poslušajte,“ sem dejal, „stvar postaja zdaj zanimiva. Ko sem se hotel umakniti, pa se je zgodilo tole z mojo nogo. Ranjen nisem mogel nikamor. Mislil sem si: zdaj lahko sporočim onim zadaj, kako je z menoj. In sem tudi storil. Oni pa so pobegnili, lepo po vrsti, najprej divizija, pa polk, pa bataljon in tako naprej, lepo po vrsti. Nerodna stvar, name so namreč pozabili, ali razumete! Zelo se jim je mudilo. Res nerodna stvar! Če ne bi bil takrat izgubil noge, bi bili vsi mrtvi, general, polkovnik, major, vsi lepo po vrsti, in bi vam odpadle skrbi za njihove rente. Samo izračunajte, kaj velja moja noga. General je star dvanajsetdeset let, polkovnik osemštirideset, major petdeset, vsi zdravi kot ribe, od srca pa do glave, in pri svojem načinu vojaškega življenja bodo dosegli najmanj osemdeset let, kot jih je bil Hindenburg. Zdaj, prosim, pa izračunajte: sto šestdeset krat dvanajst krat trideset, recimo na kratko povprečno trideset let ali ne? Moja noga je poslala strahovito draga, ena najdražjih nog, kar si jih morete misliti, ali razumete?“

„Saj ste znoreli,“ je dejal možakar.

„Ne,“ sem odgovoril, „nisem znorel. Zdravo srce imam in, žal tudi glavo. Škoda, da me niso ustrelili, preden je prišlo tole z nogo. Prihranili bi si mnogo denarja.“

„Ali sprejmete predlagano službo?“

„Ne,“ sem rekel in odšel.

RADIO PROGRAM

1. PROGRAM

Poročila: 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.15, 17.00, 19.00, 22.00, 23.00, 24.00.

Dnevne oddaje (razen sobote, nedelje in praznikov): 6.00 Pozdrav — 6.40 Jutranja opažanja — 6.45 Vesele melodije — 7.10 Včeraj zvečer v svetu — 7.20 Jutranja telovadba — 8.45 Dobrodošli z novicami — 9.00 Za prijatelje glasbe — 10.05 Magazin ob desetih — 11.00 Roman v nadaljevanju — 11.15 Opoldanski koncert — 13.00 Operni koncert — 13.45 Gospodarska poročila — 14.00 Slavni orkestri, slavni dirigenti — 15.00 Več uka, več znanja — 15.45 Koncertna ura — 16.30 Majhne dragocenosti — 17.10 Kulturna poročila — 17.30 Mladinska redakcija — 18.00 Večerni koncert — 18.55 Danes zvečer boste videli in slišali.

Sobota, 12. 7.: 6.08 Vesele melodije — 9.00 Smeh sodi k oliki — 10.05 Komorna glasba — 13.00 Srečanje z Avstrijo — 13.30 Tehnični razgled — 13.45 Iz opernega sveta — 14.30 Literarna delavnica — 15.00 Orkestralni koncert — 16.30 V žarišču — 17.10 Ex libris — 18.00 Domovina Avstrija — 20.00 Portret — 21.00 Karintijsko poletje — 22.10 Nočni čuvaj — 22.45 Tradicija in revolucija — 23.10 Mala nočna glasba.

Nedelja, 13. 7.: 6.05 Vesele melodije — 8.05 Teden dni svetovnih dogodkov — 9.10 Za prijatelje stare glasbe — 11.00 Kulturno poročilo — 11.15 Orkestralni koncert — 13.30 Stališče — 13.45 Operni koncert — 15.00 Ljubite klasiko — 16.30 Stališča evropskih rek — 17.05 Obzornik znanosti — 18.00 Veselo petje, veselo igranje — 19.10 Mojstri tričetrtinskega takt — 20.00 Orkestralni koncert — 22.10 Padli angeli — 22.50 Moderna pesem — 23.10 Glasba z Dunaja.

Ponedeljek, 14. 7.: 6.05 Odkrito povedano — 6.08 Preden odidete — 6.11 Vesele melodije — 13.45 Avstrijska pripovedka — 15.00 Favna in flora gozdov — 15.30 Mala zgodovina umetnostnih razstav — 17.10 Mednarodna radijska univerza — 17.30 Mladinska redakcija — 19.30 Raziskovalne naloge — 20.00 Evrop-

ski koncert — 21.00 Glasba francoske revolucije — 21.30 Čas, v katerem živimo — 22.10 Znanje časa — 23.10 Dunajski slavnostni tedni.

Torek, 15. 7.: 6.05 Preden odidete — 6.11 Vesele melodije — 13.45 Živahnost jezika — 15.00 Umetnost in kriminaliteta — 17.10 Raziskovalci v gosteh — 18.40 Slavnostne igre v Bregenzu — 19.30 Slike spomina — 20.00 Spectrum Austriac: 20. Julij 1944 — 21.00 Prizor — 21.30 Klavirska glasba — 22.10 Filozofska antropologija — 23.20 Studio nove glasbe.

Sreda, 16. 7.: 6.05 Agrarna politika — 6.10 Vesele melodije — 14.00 Polet vesoljske ladje „Apollo 11“ — 15.00 Favna in flora travnikov — 17.10 Uvod v metode empirske sociologije — 17.30 Mladinska redakcija — 20.00 Operna oddaja — 21.25 Komorna glasba — 23.10 Sodobna glasba.

Četrtek, 17. 7.: 6.05 Preden odidete — 6.08 Oddaja delavske zbornice — 6.11 Vesele melodije — 13.45 Franz Grillparzer in grška miselnost usode — 15.00 Od kolhoza do komanditne družbe — 17.30 Raziskovalno delo visokih sol — 19.30 Kulturno-politične perspektive — 20.00 Franz Schubert v Avstriji — 20.45 Komorna glasba — 21.15 V žarišču — 22.10 Srečanje v pogovoru — 22.30 Kraljica instrumentov — 23.10 Avstrijska glasba dvasjelega stoletja.

REGIONALNI PROGRAM

Poročila: 5.00, 5.50, 6.30, 7.45, 10.00, 12.45, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00.

Dnevne oddaje (razen sobote, nedelje in praznikov): 5.00 Pozdrav — 5.40 Jutranja opažanja — 5.45 Kmetijska oddaja — 6.05 Jutranja telovadba — 8.05 Zvenč jutranji pozdrav — 9.00 šolska oddaja — 11.30 Kmetijska oddaja — 11.45 Za avtomobiliste — 12.00 Opoldanski zvonovi — 13.05 Objave — 14.00 Za ženo — 14.15 Slovenska oddaja — 15.30 Otroška ura — 16.00 Koncert po željah — 18.15 Odmev časa — 18.45 Šport — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda.

Sobota, 12. 7.: 5.05 Ljudske viže — 7.55 Naš hišni vrt — 8.20 Obzornik za ženo — 11.00 Naša lepa domovina — 13.45 Glasba po kosilu — 14.20 Kjer prepevajo, tam ostanemo — 15.30 Koncert želja — 18.00 Za delovno ženo — 18.40 Koroški profil — 19.40 Melodija in ritem — 20.10 Poznate Lea? — 21.00 Zvenč Avstrija — 22.25 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 13. 7.: 7.35 Mapa veselih noč — 8.05 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 9.00 Veliki nedeljski zabavni koncert — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Koncert na prostem — 12.03 Za avtomobiliste — 13.10 Ogladalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Koncert želja — 16.00 Otroška ura — 16.30 To je moj Dunaj — 17.05 Plesna glasba — 18.00 Majhen večerni koncert — 18.30 Koroški portret — 18.45 Pridite in zapojte — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Deželni razgled — 20.10 „Gusarji“, opereta — 21.40 Vsako noč bom o vas sanjal.

Ponedeljek, 14. 7.: 5.05 Pihalna godba — 9.00 Prijateljane melodije — 9.30 Ljudska glasba sveta: Venezuela — 11.00 Ljudska glasba — 13.45 Glasba po kosilu — 13.55 Davčno pravo — 15.00 Pisemstvo domovine — 15.15 Koroški knjižni kotiček — 16.00 Venček melodij — 17.10 Mixed pickles z glasbo — 19.15 Iz zgodovine koroškega turizma — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 „Prevoz“, ljudska igra.

Torek, 15. 7.: 5.05 Pihalna godba za začetek dneva — 9.30 Dopoldansko glasbeno pismo — 11.00 Mednarodne koračnice: Jugoslavija — 13.45 Iz deželnega prosvetnega programa — 15.00 Komorna glasba — 15.45 Otroška telovadba — 16.00 Venček melodij — 18.00 Koroško visokošolsko pospeševanje — 19.15 Slišiš pesmico — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Orkestralni koncert — 21.30 Robert Stolz dirigira.

Sreda, 16. 7.: 5.05 Pihalna godba — 5.35 Ljudske viže — 9.30 Operetne melodije — 11.00 Godci, zaigrajte — 13.45 Glasba po kosilu — 15.00 Pojem in meje moderne — 15.15 Koroški avtorji: Hans Leb — 15.30 Komorna glasba iz Furlanije-Juljske krajine — 16.00 Venček melodij — 17.10 Da me le ljubiš — 18.00 Kul-

NOVA PIVOVARNA V MARIBORU:

150.000 hl piva

V Mariboru je podjetje Talis pred nedavnim odprlo novo pivovarno, ki so jo zgradili na površini okoli 6,5 ha. Celotna proizvodnja v pivovarni je avtomatizirana in jo nadzoruje le 32 strokovnjakov. Zmogljivost nove pivovarne znaša sedaj 150.000 hektolitrov piva na leto, z nakupom dodatne opreme pa bi to zmogljivost lahko kmalu podvojili. Med drugim je v tem podjetju polnilnica, v kateri napolnijo v eni uri 30.000 steklenic piva.

Gradbeni stroški so znašali vključno opreme okroglo 70 milijonov dinarjev. Približno 70 odstotkov teh sredstev je prispevalo podjetje samo, in sicer se je delovni kolektiv v zadnjih letih zavestno odpovedal višjim osebnim dohodkom in tako bistveno prispeval k izgradnji novega obrata.

Pozneje bodo na tem zemljišču zgradili tudi še obrat za proizvodnjo brezalkoholnih pijač.

**Vsa navedena pralna in čistilna sredstva do-
bite v večjih in zaradi tega cenejših enotah
PRI DOMAČI BLAGOVNI ZADRUGI**

turna prizma — 19.15 Na obisku pri koroških pihalnih godbah — 21.00 Za prijatelja planin — 21.15 Joseph Haydn in nižjeavstrijska glasbena pokrajina.

Četrtek, 17. 7.: 5.05 Začetek dneva s pihalno godbo — 9.30 Lahka glasba — 11.00 Veselo petje, veselo igranje — 13.45 Glasba po kosilu — 15.00 Ura pesmi — 15.30 Pravljice iz vsega sveta: Južna Amerika — 16.00 Venček melodij — 17.10 V dunajski koncertni kavarni — 18.00 Oddaja zbornice kmetijskih delavcev — 19.15 Veselo in zabavno — 20.10 Moderna narodopisje v mestu in na deželi — 21.00 Diletto musicale.

Petek, 18. 7.: 5.05 Ljudske viže — 9.30 Na poti po Koroški — 13.45 Glasba po kosilu — 15.00 Komorna glasba — 15.30 Samo tvoj sem — 16.00 Venček melodij — 17.10 Konec tedna z glasbo — 18.00 Koroška avto- in motorevija — 19.15 Veselo zaigrano — 19.35 Melodija in ritem — 20.10 Lovska ura — 21.00 Iz koroškega glasbenega življenja — 22.25 Pogled k sosedu.

SLOVENSKE ODDAJE

Sobota, 12. 7.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca — 14.00 Koroška poje in igra.

Nedelja, 13. 7.: 7.00 Duhovni nagovor — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 14. 7.: 14.15 Informacije — Žena, družina, dom — 18.00 Mali recital.

Torek, 15. 7.: 14.15 Informacije — Koroška kronika — Domači napevi — Športni mozaik.

Sreda, 16. 7.: 14.15 Informacije — Vesti iz kmetijstva — Za gospodarstvo — Ura pesmi.

Četrtek, 17. 7.: 14.15 Informacije — Kaj veseli bi ne bili...

Petek, 18. 7.: 14.15 Informacije — Koroške narodne — Cerkev in svet.

RADIO LJUBJANA

Poročila: 4.30, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 5.30 Svetujemo vam — 6.00 Napotki za turiste — 6.50 Danes za vas — 7.00 Telesna vzgoja — 8.00 Pregled sporeda — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski navetli — 13.00 Priraditve dneva in pregled sporeda — 13.10 Obvestila — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Komentarji — 16.00 Vaak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.10 Obvestila — 19.15 Glasbene razglednice — 22.00 Pregled sporeda za naslednji dan — 23.05 Literarni nohturno.

Sobota, 12. 7.: 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Početniško popotovanje — 9.20 Domača glasba — 9.50 Naš avtostop — 12.10 Lepe melodije — 12.40 Z domačimi ansambli in pevci — 14.05 Glasbena pravljica — 14.20 Polke in valčki z Dunaja — 15.40 Poje basist Friderik Lupša — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Koncert zbora „Moravan“ iz Češkoslovaške — 18.15 „Top-pops 11“ — 18.50 S knjižnega trga — 19.15 Ansambel Milana Križana — 20.00 Sobotni večer — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 13. 7.: 4.30 Dobro jutro — 5.30 Svetujemo vam — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite, tovariši! — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.50 Voščila — 13.15 Zabavna glasba — 13.30

Z novimi ansambli domačih viž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Vrtiljak zabavnih melodij — 15.05 Popolne ob zabavni glasbi — 15.30 Humoreska tedna — 16.05 Revija pevcev in ansamblov domačih viž — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 Zabavno-glasbena oddaja — 22.15 Zaplešimo ob glasbi velikih orkestror — 23.15 Godala in noči.

Ponedeljek, 14. 7.: 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Paleta zvokov — 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 12.10 Iz Haydnovega koncertantnega opusa — 12.40 Koncert pihalnih orkestror — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Voščila — 15.40 Koncert zamejskih zborov — 17.05 Iz opere „Prodana nevesta“ — 18.35 Iz arhiva lahke glasbe — 19.15 Ansambel „Štirje kovači“ — 20.00 Simfonični koncert orkestra RTV Ljubljana — 20.50 Melodije v poletni noči — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.15 Lahko noč ob glasbi velikih orkestror zabavne glasbe.

Torek, 15. 7.: 8.08 Operna matineja — 9.05 Početniško popotovanje — 9.20 Morda vam bo všeč — 12.10 Londonski simfonični orkester — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 14.05 Iz albuma skladb za mladino — 14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe — 15.40 Igra violončelist Milaš Sadlo — 17.05 Popoldanski koncert — 18.15 V terek nasvidenje — 19.15 Ansambel „Fantje treh dolin“ — 20.00 Radijska igra — 21.00 Parada popevk — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.15 Plesni orkestri in ansambli jugoslovanskih radijskih postaj.

Sreda, 16. 7.: 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Zabavna glasba — 9.45 Početniški pozdravi — 12.10 Iz opere „Partizanka Anka“ — 12.40 Od vasi do vasi — 14.05 Koncert za odidih — 14.35 Voščila — 15.40 Orkester RTV Zagreb — 16.30 Mednarodni zdraviliški koncert — 18.15 Romantična solistična glasba — 18.45 Kulturni globus — 20.00 Koncert opernih melodij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivalov jazz — 23.15 Lahko noč z velikimi orkestri zabavne glasbe.

Četrtek, 17. 7.: 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Početniško popotovanje — 9.20 Iz zakladnice resne glasbe — 12.10 „Puškinjana“, orkester Leningrajske filharmonije — 12.40 Pesmi jugoslovanskih narodov — 14.05 Mladina poje — 14.15 Operetne melodije — 15.40 Iz opere „Norma“ — 17.05 Simfonični koncert — 18.15 Turizem in glasba — 19.15 Ansambel Janeza Mahkoviča — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Od Ibsena do Ionesca — 22.15 Sodobna glasba Slovenije in Hrvaške — 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah — 23.30 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe.

Petek, 18. 7.: 8.08 Operna matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Morda vam bo všeč — 12.10 Igra violončelist Zarko Hrvatlić — 12.40 Čez polja in potoke — 14.05 Lahka glasba za razvedrilo — 14.35 Voščila — 15.20 Napotki za turiste — 15.40 Simfonični orkester iz Minneapolisa z Dvorakovimi slovanskimi pesmi — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.15 Ansambel „Dobri znanci“ — 20.00 Skladbe slovenskih avtorjev poje Akademski zbor iz Ljubljane — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Razpoloženska glasba z velikimi orkestri — 23.15 Zaplešite z nami.

TELEVIZIJA

AVSTRIJA

JUGOSLAVIJA

Sobota, 12. 7.: 16.05 Jazz v Evropi — 16.30 Za otroke — 16.40 Bumerang — 17.05 Tajnosti puščave — 17.30 Obala je povsod — 17.45 Za družino — 18.00 Tedenski obzornik — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.30 Čas v sliki in tedenski komentar — 20.06 Šport — 20.15 Eden bo zmagal — 22.00 Šport — 22.30 Čas v sliki — 22.40 Opij, kriminalni film.

Nedelja, 13. 7.: 9.30 Maša ob jezeru, prenos z Baškega jezera — 16.30 Za otroke — 16.55 Za mladino — 17.20 Kontakt — 17.35 Za družino — 18.00 Iz moje knjižnice — 18.30 Okoli Triglava — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 „Kavalir z rožo“, opera.

Ponedeljek, 14. 7.: 16.00 Tour de France — 18.00 Zeleni svet — 18.25 Podoba Avstrije — 18.50 Valerija in pustolovščina — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Simon Templar, kriminalni film — 21.00 Adolf Hitler — 22.10 Čas v sliki — 22.20 Turizem po nizkih cenah.

Torek, 15. 7.: 16.30 Tour de France — 18.00 Duhovnik v Bialfi — 18.25 Kultura aktualno — 18.50 Jurij Preda potuje okoli sveta — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? — 21.00 Gledališče in diskusija — 22.15 Čas v sliki.

Sreda, 16. 7.: 11.00 H-8, še 10 sekund življenja — 14.45 Polet vesoljske ladje „Apollo-11“ — 17.00 Za otroke: Prodani smeh — 17.40 Mednarodni mladinski obzornik — 17.55 Lassie — 18.25 Podoba Avstrije — 18.50 Ljubi stric Bill — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Obzorja — 21.00 Vera, upanje, ljubezen — 22.05 Čas v sliki.

Četrtek, 17. 7.: 18.00 Spored prihodnjega tedna — 18.05 Majhne dragocenosti — 18.25 Športni mozaik — 18.50 Inšpektor Leclerc odkriva — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Hišni tiran — 21.50 Čas v sliki — 22.00 Nočni studio.

Petek, 18. 7.: 11.00 Katarina Velika — 15.15 Tour de France — 18.00 Znanost aktualno — 18.25 Podoba Avstrije — 18.50 Pištole in žensčine — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Nepojasnjene kriminalne zadeve — 21.15 Časovni dogodki — 22.15 Čas v sliki — 22.25 V kratkem v kinu — 23.15 Nepojasnjene kriminalne zadeve.

Sobota, 12. 7.: 17.25 Disneyev svet — 18.15 Festival otroka — 19.15 Znanost in morje — 20.00 Dnevnik — 20.35 Soseba, zabavno-glasbena oddaja — 21.35 Rezervirano za smeh — 22.00 Inšpektor Maigret — 22.50 Kažipot — 23.10 Poročila.

Nedelja, 13. 7.: 9.00 Madžarska oddaja — 9.30 Pb domače — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.50 Otroška matineja — 11.30 Kažipot — 15.30 Festival narodnih pesmi — 16.30 Konjske dirke — 18.00 Winnetou, jugoslovansko-nemški film — 20.00 Dnevnik — 20.35 Fantje in dekleta — 21.20 Videofon — 21.35 Športni pregled — 22.05 Progres — 22.08 Dnevnik.

Ponedeljek, 14. 7.: 18.35 Penedenped, pravljica — 18.50 Človek, ne ježi se — 19.20 Skrivnosti prozornih globin, sovjetski film — 20.00 Dnevnik — 20.35 Lepa Vida, drama — 21.40 Hindemith: Skladbe za godalni kvartet — 21.50 Poročila.

Torek, 15. 7.: 18.30 Risanka — 18.40 Po Sloveniji — 19.00 Po sledih napredka — 19.30 Vesoljski besednjak — 20.00 Dnevnik — 20.35 Cesta, italijanski film — 22.20 Ples skozi svet — 22.40 Poročila.

Sreda, 16. 7.: 14.00 Polet vesoljske ladje „Apollo 11“ — 17.15 Madžarski pregled — 17.45 Oddaja za otroke — 18.30 Velika pustolovščina — 19.00 Pisani trak — 19.15 Jazz potret — 19.45 Prospekt — 20.00 Dnevnik — 20.35 Verdi: Traviata, opera — 22.25 Filmski festival v Berlinu — 23.00 Športna tekma.

Četrtek, 17. 7.: 17.45 Polet vesoljske ladje „Apollo 11“ — 18.15 Pionirski dnevnik — 18.45 Študentje v uniformi — 19.15 Kaleidoskop — 20.00 Dnevnik — 20.35 Sobotne baletne miniaturre.

Petek, 18. 7.: 17.45 Polet vesoljske ladje „Apollo 11“ — 18.15 Mladinski koncert — 19.00 Po Sloveniji — 19.20 Naša sosedna Italija — 20.00 Dnevnik — 20.35 Čarovnik iz Oza, ameriški film — 22.15 Poletni quiz — 23.45 Poročila.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt - Celovec, Gasometergasse 10, tel. 85-6-24. — Tiska: Založnika in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.